

Decizii
ale Comisiei Naționale
a Pieței Financiare

2

Interviu cu Viorel Chivriga,
coordonator de programe
la IDIS "Viitorul"

3

Instabilitatea politică
și economică frânează
businessul

4

CNPF va avea instrumente suplimentare pentru limitarea drepturilor acționarilor care au săvârșit tranzacții ilegale sau concentrate

Acestea sunt prevederile modificărilor la Legea cu privire la asigurări, care au fost aprobate de Guvern. Potrivit modificărilor, art. 29 din lege a fost suplinit cu un șir de prevederi, care reglementează dreptul CNPF la administrarea situației în cazul tranzacțiilor centrate și aplicarea unui șir de limitări și proceduri în cazul executării tranzacțiilor cu acțiuni ale companiilor de asigurări fără înștiințarea regulatorului pieței financiare nebancale.

Aceste prevederi țin de stabilirea cerințelor pentru vânzarea acțiunilor achiziționate fără înștiințarea regulatorului, anularea acțiunilor și emiterii unei emisiuni noi de acțiuni etc. Astfel, acțiunile cu drept de vot sistat nu vor fi luate în considerare la aprobarea deciziilor pe subiectele incluse pe ordinea de zi a adunării generale a acționarilor. Acestea nu vor avea putere nici la stabilirea cvorumului și rezultatele voturilor în cadrul adunării generale a acționarilor.

Președintele Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Valeriu Chițan, a explicat că aceste modificări au fost elaborate în conformitate cu dezvoltarea pieței financiare nebancale și a segmentului de asigurări, inclusiv, pentru consolidarea potențialului CNPF în prevenirea apariției și administrării riscurilor operațiunilor ilegale. El a subliniat că piața de asigurări, ca și cea bancară, în ul-

timul timp s-a ciocnit cu operațiuni concentrate și manipulari, în rezultatul cărora au fost realizate scheme criminale de înstrăinare a resurselor financiare. Aceste operațiuni, potrivit investigațiilor, au avut loc la inițiativa acționarilor, sursele investițiilor cărora nu sunt cunoscute regulatorului.

"Sindromul de manipulare și încăl-

care în sfera bancară s-a extins și pe piața de asigurări. Este o piesă regizată de unele și aceleași persoane. A fost adus prejudiciu unor companii cu o cotă mare din piața de asigurări, a avut de suferit atât piața internă, cât și cea externă a asigurărilor. De exemplu, a apărut riscul de excludere a Moldovei din sistemul Carte Verde", a spus Chițan.

Potrivit lui, modificările vor permite CNPF să întreprindă măsuri anticriză, impunând regim special de administrare la companiile, acțiunile cărora au fost implicate în operațiuni concertate și să aplice procedura de înstrăinare și vânzare a acțiunilor achiziționate cu încălcarea legislației în vigoare.

InfoMarket

În atenția companiilor – entități de interes public!

Operatorul mecanismului oficial de stocare a informațiilor, întreprinderea de stat ziarul Capital Market, informează că mecanismul propriu-zis de acumulare a datelor este funcțional la adresa: <http://emitent-msi.market.md>.

Detalii la tel.:
022 221287, 022 229445

Abonează-te!

Abonează-te la Ziarul Capital Market în toate oficiile "Poșta Moldovei" din țară sau la distribuitorii noștri:
Moldpresa (022) 222221
Press Inform-Curier (022) 237187
Agenția "Ediții Periodice" (022) 233740

Curs valutar
16.08.2017

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.8672
EUR	1	20.9931
UAH	1	0.6976
RON	1	4.5908
RUB	1	0.2982

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee rationale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hâncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

Spre atenția cititorilor și abonaților!

Redacția ziarului Capital Market aduce la cunoștință că ziarul nu va fi editat în ziua de 30 august 2017.

Decizii ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare

La 11 august 2017 a avut loc ședința Consiliului de administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Consiliul de administrație a aprobat hotărârile Cu privire la modificarea Hotărârilor CNPF nr. 13/4 din 25.03.2016 și nr. 57/2 din 18.11.2016.

De asemenea, a fost aprobată și Hotărârea cu privire la executarea unor acte judecătorești.

Consiliul de administrație a acceptat:

– înscrierea în Registrul de stat al valorilor mobiliare privind radierea a 29 900 acțiuni ordinare nominative cu VN de 100 lei/acțiune ale SA „MOLDASIG”, anulate de organul executiv al societății;

– restructurarea emisiunilor I-II de valori mobiliare ale SA „MOLDASIG” și emisiunea suplimentară de acțiuni ale societății, în sumă de 29 900 000 lei în număr de 29 900 acțiuni ordinare nominative cu VN de 100 lei plasate în emisiunea a III-a, condiționând că Societatea de investiții „Broking-VM” SA, care ține evidența valorilor mobiliare deținute de acționarul menționat în Hotărârea CNPF nr. 17/3 din 21.04.2017 și în Decizia organului executiv al SA „MOLDASIG” din 07.08.2017, și Societatea de registru care asigură ținerea registrului deținătorilor de valori mobiliare ale SA „MOLDASIG”, vor efectua înscrierile aferente anulării și înregistrării valorilor mobiliare, în termenul și modul prevăzut în Hotărârea CNPF nr. 9/1 din 02.03.2017.

Totodată, au fost înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare valorile mobiliare conform dării de seamă privind rezultatele emisiunii suplimentare de acțiuni ale Societății pe acțiuni „JANCOM” în sumă de 2 228 000 lei în număr de 222800 acțiuni ordinare nominative cu VN de 10 lei din contul mijloacelor bănești.

La același capitol, au fost înregistrate în Registrul de stat al valorilor mobiliare:

– emisiunea suplimentară de acțiuni ale Societății pe acțiuni „PLAI BASARABEAN” în sumă de 66 728 lei în număr de 16 682 acțiuni ordinare nominative cu VN de 4 lei din contul mijloacelor bănești;

– radierea și anularea valorilor mobiliare emise anterior de societățile pe acțiuni „DIANTUS” și „KALINAMOLD” – ca rezultat al lichidării, precum și „ELIZIUM-LUX” – ca rezultat al reorganizării prin transformare în societate cu răspundere limitată.

Consiliul de administrație a aprobat hotărârea conform căreia se prescrie societăților pe acțiuni „Compania Fiduciară a Feroviarilor”, Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” și Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” executarea hotărârilor CNPF nr. 12/1 din 10.03.2015, nr. 12/2 din 10.03.2015 și nr. 12/3 din 10.03.2015 în termen de 12 luni din data intrării în vigoare a hotărârii, inclusiv transmiterea în deținere reală a activelor fondatorilor administrării fiduciare, precum și întreprinderea unor acțiuni necesare în vederea redresării stării de lucruri, urmând ca aceste societăți pe acțiuni să informeze lunar CNPF despre executarea prescripției, cu anexarea documentelor justificative. Administratorii societăților pe acțiuni „Compania Fiduciară a Feroviarilor”, Compania Fiduciară „Econ-Renaștere” și Compania Fiduciară „BV Fiduciar Invest” au fost atenționați asupra necesității executării plene a hotărârii, cât și a respectării necondiționate a cerințelor legislației în vigoare.

Făcând cunoștință cu rezultatele controlului complex privind respectarea legislației în domeniul asociațiilor de economii și împrumut de către AEÎ „SUPERCRE-

DIT”, Consiliul de administrație a hotărât să fie inițiată procedura de tragere la răspundere contravențională a directorului executiv al asociației nominalizate, atenționând administratorii AEÎ „SUPERCREDIT” asupra necesității respectării necondiționate a prevederilor actelor legislative și normative.

Urmare a examinării cererii prezentate, Consiliul de administrație a decis să fie eliberat CF „BV Fiduciar Invest” SA acordul prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat, urmând ca această companie fiduciară să informeze Comisia Națională a Pieței Financiare, în ziua desfășurării licitației, despre satisfacerea cererilor de procurare a valorilor mobiliare de stat, cu indicarea tipului valorilor mobiliare procurate, prețului, termenului de circulație, dobânzii aferente și termenului de scadență. În cazul procurării valorilor mobiliare de stat pe piața secundară, CF „BV Fiduciar Invest” SA este obligată să notifice în scris Comisia Națională a Pieței Financiare în ziua imediat următoare despre procurarea acestora, la fel, cu indicarea tipului valorilor mobiliare procurate, prețului, termenului de circulație, dobânzii aferente și termenului de scadență.

De asemenea, a fost avizată înregistrarea de stat a modificărilor și completărilor operate în statutul Asociației de Economii și Împrumut „VIȘOARA-DOMNEASCĂ”, aprobate la adunarea generală repetată din 26.03.2017.

În urma examinării solicitării prezentate, Consiliul de administrație a decis eliberarea acordului prealabil Companiei Internaționale de Asigurări „ASITO” SA pentru extragerea mijloacelor bănești din contul de depozit în dolari SUA în scopul exercitării obligațiilor de plată a despăgubirilor de asigurare persoanelor păgubite și asiguraților/beneficiarilor, continuării exercitării obligațiilor de plată pentru asigurările de pensie suplimentară și a sumelor de reziliere pe contractele de asigurare de pensie suplimentară, conform ordonanțelor de plată emise de către asigurator cu obligativitatea de a informa imediat Comisia Națională a Pieței Financiare, în ziua desfășurării achitării, dar nu mai târziu de ziua următoare, despre efectuarea plăților indicate, cu prezentarea documentelor justificative.

În cadrul ședinței s-a hotărât să fie acordată Brokerului de Asigurare-Reasigurare „INSURANCE GROUP AND PARTNERS” SRL licență pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și reasigurări pe termen nelimitat pe adresa: str. Vasile Alecsandri 13, of. 18D, mun. Chișinău.

Consiliul de administrație al CNPF a acceptat reperfectarea licențelor eliberate pe termen nelimitat:

– Întreprinderii Mixte Compania de Asigurări „GRAVE CARAT ASIGURĂRI” SA pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale) și pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări de viață), prin includerea în anexele licențelor a unei noi adrese de desfășurare a activității licențiate;

– Companiei „INTACT ASIGURĂRI GENERALE” SA pentru dreptul de a desfășura activitate în domeniul asigurărilor (asigurări generale), prin substituirea anexei la licență cu includerea unor noi adrese de desfășurare a activității licențiate.

Consiliul de administrație a decis să inițieze controlul tematic privind respectarea de către 9 asiguratorii a legislației privind achitarea retribuțiilor intermediarilor în asigurări și a propriilor reglementări privind cheltuielile de achiziție, la situația din 30.06.2017.

Rubrică pregătită de Boris Erușevski

Calea Ferată a Moldovei a fost cea mai neprofitabilă întreprindere de stat în 2016, iar cea mai profitabilă – Centrul Național pentru Frecvențe Radio

Astfel, pierderile nete ale ÎS Calea Ferată a Moldovei au însumat, la finele anului trecut, 53,2 mil. lei, iar profitul net al Centrului Național pentru Frecvențe Radio a depășit 29,6 mil. lei. Acestea sunt datele topului celor mai de succes întreprinderi de stat pentru anul trecut, care a fost întocmit de publicația «Экономическое обозрение».

În lista celor mai profitabile întreprinderi de stat au mai intrat: Registrul – 17,53 mil. lei, Poșta Moldovei – 10,5 mil. lei, Air Moldova – 8,57 mil. lei, Institutul Ingeocad – 8,03 mil. lei, ÎS Gări și stații auto – 5,81 mil. lei, Mold-eletrica – 5,6 mil. lei, Radiocomunicații – 4,92 mil. lei, combinatul Mileștii Mici – 4,4 mil. lei, Serviciul de Stat pentru Verificarea și Expertizarea Proiectelor și Construcțiilor – 2,88 mil. lei, Moldatsa – 2,83 mil. lei și Direcția de

deservire a corpului diplomatic – 2,61 mil. lei.

În lista întreprinderilor cu pierderi au intrat: Uzina de sticlă din capitală – pierderi de 13,56 mil. lei, Mold-transelectro – 9,1 mil. lei, Aeroportul Internațional Chișinău – 6,2 mil. lei, Moldsuinhibrid – 3,87 mil. lei, Vestmoldtransgaz – 3,3 mil. lei, Mina de piatră de la Mileștii Mici – 2,82 mil. lei, Teatrul Național de Operă și Balet – 2,45 mil. lei, Energoreparații – 2 mil.

lei, gospodăria silvicolă Călărași – 1,93 mil. lei, Moldova-Concert – 1,88 mil. lei, EHGEOM – 1,84 mil. lei, Agenția pentru impresariat – 1,69 mil. lei.

Totodată, a fost întocmită și o listă a întreprinderilor care au obținut cele mai multe venituri în 2016: Air Moldova – 2,56 mlrd. lei, CFM – 909,65 mil. lei, Registrul – 645,03 mil. lei, Moldeletrica – 578,4 mil. lei, Poșta Moldovei – 385,2 mil. lei, Uzina de sticlă din Chișinău – 262,96 mil. lei, Moldatsa – 150,46 mil. lei, Servicii Pază – 141,08 mil. lei, Cadastru – 133,84 mil. lei, Fiscservinform – 72,88 mil. lei, Mecagro – 66,63 mil. lei, Radiocomunicații – 62,9 mil. lei, Centrul Național pentru Frecvențe Radio – 50,34 mil. lei.

InfoMarket

Amcham propune un șir de modificări la Codul Civil care au drept scop dezvoltarea pieței de leasing din Moldova

Camera de Comerț Americană (Amcham), în cadrul consultărilor publice pe marginea proiectului Codului Civil, a prezentat propriile propuneri de modificare și completare a prevederilor ce țin de leasing.

Astfel, se propune includerea a trei articole, care descriu clar drepturile și obligațiile ofertanților și beneficiarilor de leasing, precum și a vânzătorilor, descriu gradul de responsabilitate a fiecărei părți implicate. De asemenea, se propune: includerea unei prevederi ce ține de obligația de asigurare a bunurilor și a riscurilor pe contractul de leasing; descrierea detaliată a obligațiilor pentru returnarea mijloacelor ofertantului de leasing; asigurarea protecției beneficiarului de leasing.

Amcham subliniază că piața de leasing în Moldova nu este bine dezvoltată. „În pofida faptului că legislația prevede un șir de măsuri stimulatorii pentru operațiunile de leasing, aceste operațiuni nu se bucură de anumite facilități, cum ar fi creditele bancare. Este vorba despre facilități la import, subvenții, reducerea ratelor impozitelor, care sunt aplicate pentru piața bancară și microfinanciară. Activitatea de leasing se folosește de diferite facilități în țările europene, iar în Moldova nu este susținută de stat. Acest lucru este necesar nu atât pentru susținerea pieței de leasing, cât pentru susținerea finanțării activității economice a companiilor. Acest lucru se va reflecta pozitiv asupra dezvoltării economiei, oferind noi posibilități și alternative pentru finanțare”, susține Amcham.

De asemenea, urmează să fie analizată detaliat sfera de leasing, pentru a studia cum lucrează această piață în practică, să fie exteriorizate problemele care au nevoie de susținere juridică în Moldova. Autorii atrag atenția asupra faptului că în multe țări din lume piața de leasing nu este reglementată de Codul Civil, dar de documente separate, de aceea organizația pledează pentru perfecționarea Legii cu privire la leasing.

În Moldova au fost înăsprite cerințele față de conducătorii și membrii Consiliului băncilor

Acestea sunt prevederile noului Regulament privind cerințele față de conducători, aprobat de Banca Națională și publicat în ultimul număr al Monitorului Oficial. Noul regulament stabilește criteriile de corespundere, condițiile de evaluare, documentele necesare și ordinea de aprobare sau numire a persoanelor la funcții de conducere, obligația de anunțare. Banca suportă responsabilitate primară pentru evaluarea gradului de adecvare atât pentru candidații la funcțiile de conducere, cât și pentru conducătorii actuali.

Conducătorii băncii nu pot fi persoane care au deținut/sau dețin în ultimii trei ani o pondere importantă a participării în capitalul băncii (sau băncilor) sau persoane afiliate care au deținut sau dețin în ultimii trei ani o cotă importantă în capitalul băncii sau a băncilor. Calificarea și experiența de activitate a conducătorului trebuie să fie evaluată, luându-se în considerare mărimea băncii, caracterul activității sale, precum și obligațiile de funcție care i-au fost acordate.

Banca Națională va face o evaluare individuală pentru fiecare persoană înaintată la funcție de conducere. Se consideră că o persoană nu are reputație bună dacă aceasta nu are o recomandare bună în cercurile de afaceri, are antecedente penale, există probe că persoana respectivă a fost responsabilă de apariția problemelor financiare și administrative la fostele locuri de muncă etc.

În Regulament sunt specificate criteriile de evaluare a calificării și experienței. Pentru ocuparea funcției de membru al Consiliului băncii este nevoie de experiență de cel puțin trei ani în funcție de conducere sau funcție analogică de conducător, sau experiență academică în domeniul dreptului sau științelor economice.

Pentru funcția de membru al organului executiv, inclusiv președinte și vicepreședinte, de conducător al unei filiale străine – experiența de muncă trebuie să fie de cel puțin cinci ani în domeniul financiar, dintre care minimum trei ani în funcții de conducere.

Pentru candidații la funcții de conducători și adjuncți ai filialelor de bancă, experiența de muncă trebuie să fie de cel puțin doi ani în domeniul activității financiare sau a corporației financiare. Majoritatea membrilor Consiliului băncii trebuie să fie persoane cu o experiență de cel puțin trei ani în funcții de conducere sau funcții analogice în corporațiile financiare.

Totodată, membrii organului executiv al băncii trebuie să fie persoane cu o experiență de muncă de cel puțin cinci ani în finanțe. Totodată, este prevăzut că în cazul în care candidatul pentru funcția de conducere este vulnerabil politic, acesta trebuie să declare că în procesul executării mandatului această calitate nu va aduce prejudicii materiale sau de imagine băncii. Persoanele vulnerabil politic vor fi stabilite potrivit legislației în domeniul prevenirii și luptei împotriva spălării de bani și terorismul financiar. Pentru evaluarea acestor persoane, Banca Națională va purta interviuri profesionale cu fiecare candidat.

InfoMarket

Viorel CHIVRIGA: Comerțul exterior revine la pozițiile pe care le-a deținut Republica Moldova în anii precedenți

Interviu cu Viorel Chivriga,
coordonator de programe la IDIS "Viitorul"

Biroul Național de Statistică anunță că exporturile de mărfuri au crescut cu 13,6 la sută, în primul semestru al acestui an față de perioada similară a anului precedent, până la peste 1 miliard de dolari SUA. Importurile de mărfuri au crescut cu 16,3 la sută, până la 2 miliarde 181,4 milioane de dolari SUA. Datele oficiale denotă o creștere peste așteptări a exporturilor și importurilor. Ministerul Economiei și Infrastructurii prognozează pentru anul 2017 o majorare a livrărilor de mărfuri moldovenești pe piețele externe cu 10 la sută, iar a importurilor cu 9 la sută.

– Reexporturile au deținut aproape o pătrime din total exporturi. Este normal pentru o economie să aibă o cotă atât de înaltă a reexporturilor?

– Orice activitate economică care presupune niște beneficii pentru o țară, în mod special pentru entitățile economice, este o activitate care nu poate fi catalogată ca una nepozitivă. Trebuie să înțelegem că agenții economici sunt conectați la diferite piețe, inclusiv la unele piețe de unde pot să importe niște bunuri care în mod paradoxal pentru unii pot fi procurate la un preț mai mic decât cel de piață din țara de origine. În mod inevitabil, ei pot să plece și pe alte piețe, nu numai cea din Republica Moldova cu aceste bunuri și să pună la activ un profit. Este o activitate ce poate și trebuie să fie realizată, atunci când există un interes economic, există un beneficiu economic.

Pe de altă parte, ponderea mare a reexporturilor în comerțul internațional arată, de fapt, că avem unele probleme în ceea ce privește anume suportul oferit comerțului internațional din sectoarele productive din economia națională, industria, agricultura și sectorul serviciilor. Și aici se sesizează un fapt împlinit, că avem bunuri competitive care pot fi exportate pe alte piețe, nu, însă, în măsura ca să fim destul de tari pe piețe externe. Pentru unii este mult mai convenabil să importe și să reexporte unele bunuri, decât să exporte niște bunuri originale produse în Republica Moldova.

Vorbind despre reexporturi, apar unele riscuri legate de faptul că Republica Moldova este semnatară și parte a mai multor acorduri de liber schimb. Este vorba de Acordul de liber schimb cu statele europene, Acordul CEFTA, cu țările CSI, GUAM, o serie de acorduri bilaterale de liber schimb. Și în acest caz apare riscul ca atunci când sunt realizate o serie de tranzacții economice de reexport, agenții economici să nu dea dovadă de bună credință în operațiunile pe care le efectuează. În al doilea rând, pot să apară unele semnale de slăbiciune instituțională, anume a acelor care au abilități și funcții în certificarea produselor moldovenești.

– Ponderea în exporturile moldovenești a UE și CSI s-a menținut relativ la același nivel, însă creșterea livrărilor de produse din Republica Moldova spre est, în special Federația Rusă a fost mai înaltă decât fluxul spre Vest. Să însemne aceasta un început a relansării comerțului cu CSI?

– Categorie, nu. Pozițiile pe care le-a pierdut Republica Moldova pe piața din Est, în special din Federația Rusă, nu pot fi recuperate.

Intrarea pe o piață presupune un efort enorm, resurse financiare destul de mari, care sunt utilizate anume pentru a intra pe piață, a o valorifica, de a se face vizibil, de a se

menține pe piață. Inclusiv, de a oferi stabilitate comerțului cu partenerii din țările vizate. În cazul Federației Ruse, prea mult s-a terfelit imaginea Republicii Moldova. În plus, nișele care erau ocupate tradițional de companiile moldovenești, au fost ocupate de altele. Sunt foarte multe cazuri în care acestea propun bunuri destul de competitive, la prețuri mai bune. Este vorba de raportul calitate-preț. Pe de altă parte, companiile din Republica Moldova, o parte din ele, nu riscă să revină pe piața din Federația Rusă. Multe întreprinderi din sectorul vinicol, din agricultură văd piața rusă ca una care prezintă riscuri, mai ales acele întreprinderi care au avut în trecut probleme.

În același timp, vorbind de creșterea exporturilor în Federația Rusă, trebuie să ținem cont de faptul că s-a dat undă verde pentru un număr neimportant de companii, dar destul de mare pentru regiunile pe care le reprezintă. Am în vedere autonomia găgăuză și din stânga Nistrului care au dreptul să exporte băuturi alcoolice, produse de origine vegetală și multe altele pe care nu le pot exporta marea majoritate a întreprinderilor din Republica Moldova. Se observă o tendință de stabilizare a fluxurilor, dar stabilizare din contul creșterii livrărilor din anumite regiuni. În general, Federația Rusă se află într-o situație nu mai bună decât unele state din Europa, care au niște poziții destul de bunăoară în prezent în comerțul cu Republica Moldova. Am în vedere Germania, Italia, Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord și mai puțin România care s-a detașat foarte mult.

Trebuie să ținem cont de faptul că pentru companiile din Republica Moldova prezintă deja o problemă tranzitarea teritoriului Ucrainei. Apare un factor suplimentar care împiedică ca produsele moldovenești să ajungă pe piața din Federația Rusă. Și nu în ultimul rând, dar foarte important, sunt acele restricții care au fost impuse de Rusia și în mare măsură nu sunt anulate.

– Care sunt previziunile IDIS "Viitorul" privind evoluția comerțului exterior per totalul anului?

– Situația este una favorabilă. Datele statistice pentru primul semestru 2017 arată că s-a ajuns deja la o fază de stabilizare, de revenire pe niște poziții pe care le-am deținut anterior. În perioada următoare, al doilea semestru, va fi vizibilă aceeași evoluție pe care au avut-o unele sectoare din economia națională la export și este vorba de industrie, unde situația este ceva mai bună, agricultură, care spre deosebire de alți ani nu este afectată de instabilitatea profundă care apare din an în an în ultimul deceniu. Situația în sectorul agrar este bună în pofida unor riscuri din primăvară. Un factor care determină schimbări calitative, de esență a comerțului exterior, sunt anume prevederile Acordului de Liber Schimb Aprofundat și Cuprinzător cu UE care, de fapt, ajută și companiile din Republica Moldova, dar ajută și instituțiile de stat să ofere un alt tratament comunității de afaceri și aceste lucruri vor duce la schimbări de calitate și competitivitate în sectorul real al economiei naționale și, nu în ultimul rând, în domeniul exporturilor și importurilor, entităților economice care activează în acest domeniu.

Vlad BERCU

Telefonul de încredere

Telefonul de încredere a fost creat în scopul conlucrării mai eficiente cu societatea civilă în direcția prevenirii cauzelor de abuz în serviciu comise anterior sau în prezent de către angajații Comisiei Naționale a Pieței Financiare, precum și de către participanții profesioniști la piața valorilor mobiliare, la piața asigurărilor și sectorul plasamente colective și microfinanțare. Examinarea mesajelor și luarea măsurilor, în conformitate cu Legislația Republicii Moldova, sunt garantate.

Telefonul de încredere: (+373 22) 859-405. E-mail: info@cnpf.md

Aviz CNPF

Întru asigurarea respectării prevederilor art.6 din Legea nr.192-XIV din 12.11.1998 „Privind Comisia Națională a Pieței Financiare”, Comisia Națională a Pieței Financiare comunică rechizitele bancare pe care urmează să fie transferate taxele și plățile regulatorii de funcționare:

Cod fiscal 1007601001293; BC "Victoriabank" SA Filiala nr.11; Codul băncii VICBMD2X883; Cont bancar IBAN MD24VI00002251311138MDL

În Codul Fiscal al Moldovei va fi inclusă o definiție nouă – sistemul informațional pentru schimbul valutar

Modificările au fost aprobate de Guvern fiind dictate de Legea privind reglementarea valutară, adoptată anterior, care prevede folosirea în țară a aparatelor de schimb valutar.

Sistemul informațional pentru schimbul valutar presupune platforme software sau/și hardware, care sunt un nod intermediar, din care în regim real vor fi transmise informații despre administrare și date financiare la executarea operațiunilor valutare în numerar cu persoanele fizice, asigurate în punctele licențiate de schimb valutar prin intermediul canalelor protejate, în sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, asigurând protecția algoritmului de muncă și a datelor privind schimbările nesancționate.

Aparatele de schimb valutar reprezintă un utilaj automatizat, care permite cumpărarea/vanzarea valutei în numerar contra lei moldovenești în baza cursului afișat pe ecran cu eliberarea bonului de casă sau a altor documente prevăzute de lege. Aparatele pot fi instalate în cadrul băncilor sau a caselor de schimb valutar, precum și în afara acestora. Hotelurile pot instala astfel de aparate doar în incinta lor.

La executarea operațiunilor de schimb valutar prin intermediul aparatelor, structurile de schimb valutar pot expune o diferență de curs la cumpărare și vânzare pentru fiecare aparat, cu afișarea pe ecran a ofertei. Aparatele trebuie să fie dotate cu mijloace tehnice pentru verificarea autenticității bancnotelor; cu sisteme de înregistrare a operațiunilor în numerar în conformitate cu legislația fiscală în vigoare; trebuie să fie programate pentru asigurarea schimbului valutar pentru sume ce nu depășesc 5 mii de lei pentru o operațiune; să dețină informații de contact de la BNM în cazul unor reclamații, să fie dotate astfel încât să identifice clientul persoană fizică în conformitate cu Legea privind prevenirea și lupta împotriva spălării banilor și terorismului financiar.

Fisc-ul va putea aplica sancțiuni pentru punctele de schimb valutar care au încălcat regulile de folosire a aparatelor de casă cu memorie fiscală

Acestea sunt prevederile Codului Fiscal, a Legii cu privire la Banca Națională și Legii privind reglementarea fiscală, care au fost aprobate de Guvern la inițiativa Ministerului Finanțelor.

Potrivit viceministrului Finanțelor, Maria Cărăuș, modificările sunt dictate de faptul că Banca Națională, în cadrul verificărilor la casele de schimb valutar, deseori depistează încălcări, în special, a regulilor de folosire a aparatelor de casă, însă BNM nu deține abilități pentru sancționarea acestora.

În rezultatul modificărilor, în cazul în care depistează astfel de încălcări, BNM va trimite actul cu rezultatele verificărilor organului fiscal pentru sancționarea încălcărilor și va întocmi actul respectiv în trei exemplare, nu în două cum este în prezent.

InfoMarket

INDICE DE ABONAMENT:
Moldpres: 67770
Poșta Moldovei: PM21700
EDITOR: CAPITAL MARKET Î.S.
Nr. de înregistrare:
1003600114204, 27 octombrie 2003
FONDATEUR: COMISIA NAȚIONALĂ A PIEȚEI FINANCIARE
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:
Președinte: Nina DOSCA,
Elena VASILACHE, Mihai DORUC,
Zoia TULBURE, Victor MARTÎNENCO.
REDACTOR-ŞEF:
Ghenadie TUDOREANU
Tel.: /373 22/ 229-445
REDACTOR-ŞEF ADJUNCT:
Lilia ALCAZĂ
Tel.: /373 22/ 220-513

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarulcm@gmail.com
TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
FAX: /373 22/ 22-05-03
ADRESA REDACȚIEI:
Str. Vasile Alecsandri, 115
(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI0000224911050MDL
BC "Victoriabank", SA, fil. 11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883

În ziar au fost utilizate știrile agenției «Moldpres» și «InfoMarket»
Articolele marcate cu semnul ■ reprezintă publicitate.
Orice articol publicat în "Capital Market" reflectă punctul de vedere al semnatarului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia "Edit Tipar Grup" SRL

Instabilitatea politică și economică frânează businessul

Deși autoritățile anunță cu mare fast o creștere economică de 4%, tabloul businessului este sumbru în condițiile în care se atestă evoluții pesimiste de creditare. O parte a companiilor și-a restrâns activitățile în așteptarea vremurilor mai bune, iar altă parte este pe muchi de cuțit în a-și încheia activitatea ca urmare a costurilor ridicate a resurselor financiare.

Piața creditelor înregistrează evoluții foarte pesimiste pe parcursul anului 2017. Totodată, de menționat că punctul minim de diminuare a creditelor a fost înregistrat în luna septembrie 2016 (-16,4 la sută anual), după care trendul evoluției creșterii anuale s-a schimbat spre ascendent (-7,9 la sută anual în luna iunie 2017). "Pasivitatea creditării persoanelor juridice este cauzată fie de instabilitatea economică și politică din Republica Moldova și din regiune, fie de condițiile de creditare inacceptabile și de riscurile înalte. Acutizarea tendințelor date ar putea crea presiuni deflaționiste suplimentare, însă determină băncile să caute alternative profitabile pentru a genera venituri pe piață (plasamente în valori mobiliare, operațiuni valutare)", potrivit informațiilor Băncii Naționale a Moldovei.

Guvernatorul BNM, Sergiu Cioclea, declara că stocul creditelor în lei crește de la o lună la alta în ultimele patru luni. Este un efect pozitiv și sperăm că este acea rândunică cu mesajul că agenții economici recapătă încrederea în perspectivele economice și în stabilitatea financiară.

Dacă pe parcursul anului precedent componenta investițională genera un aport pozitiv la dinamica PIB, în cea mai mare parte, doar prin subcomponenta variația stocurilor, în trimestrul I 2017, și formarea brută de capital fix a înregistrat o creștere, generând o contribuție de 0,7 puncte procentuale la dinamica activității economice. Astfel, investițiile în capital fix s-au majorat cu 3,3 la sută, datorită creșterii investițiilor în construcții cu 2,4 la sută, precum și a celor în mașini și utilaje cu 4,0 la sută. În același timp, potrivit datelor operative prezentate de BNS, în ianuarie-martie 2017, valoarea investițiilor în active imobilizate s-a diminuat cu 1,2 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent. Investițiile în active imobilizate s-au majorat cu 14,3 la sută.

INVESTIȚIILE ÎN ACTIVE IMOBILIZATE, ÎN SCĂDERE

În același timp, potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei, investițiile în active imobilizate corporale au înregistrat în continuare o dinamică anuală negativă, deși mult mai temperată comparativ cu perioadele precedente (-1,4 la sută în trimestrul I 2017, față de -22,6 la sută în trimestrul I 2016). În structură, cele mai semnificative contribuții pozitive la dinamica investițiilor în mijloace fixe le-au revenit grupeii „mașini, utilaje, instalații de transmisie”, care este componenta cu o pondere substanțială, precum și „construcțiilor ingineresti” și „mijloacelor de transport”. Aceste evoluții au fost contrabalansate de scăderea investițiilor în „construcțiile de clădiri” și „alte mijloace fixe”, în special „terenuri”.

Din perspectiva surselor de finanțare a investițiilor în active imobilizate, dinamica negativă a acestora a fost determinată, în cea mai mare parte, de evoluția acumulărilor de capital ale întreprinderilor și ale populației (-4,7 la sută), componentă care deține 75,0 la sută din valoarea mijloacelor destinate realizării procesului investițional.

O ajustare substanțială a fost înregistrată în cadrul investițiilor finanțate din contul bugetului de stat (de 2,2 ori), situație datorată în mare parte, efectului perioadei de bază reduse, la apariția căreia ar putea fi invocată tergiversarea adoptării bugetului de stat pentru anul 2016.

AUTORITĂȚILE SE LAUDĂ CU AFACERILE DIN BANII MIGRANȚILOR

Investitorii străini sunt circumspecți la plasarea capitalului în Republica Moldova ca urmare a justiției care scârțâie, dar și a corupției, care a erodat practic toate instituțiile statului. Totuși, autoritățile afirmă că investițiile vin pe filiera moldovenilor care muncesc în străinătate. Ministerul Economiei anunță că prin intermediul programului PARE 1+1 au fost aprobate pentru finanțare 44 de proiecte investiționale în sumă totală de peste 8,42 milioane lei, care vor contribui la atragerea în economie a 24,34 milioane lei. Potrivit estimărilor urmează a fi deschise 131 noi locuri de muncă, dintre care 52 pentru femei.

Din totalul solicitărilor de finanțare nerambursabilă, 68 la sută sunt demarate în agricultură și orientate spre cultivarea cerealelor și viței-de-vie, creșterea legumelor în spații protejate și creșterea animalelor, apicultură, dar și domenii inovative precum: crescătoria de câini de rasă, mini fermă de struți, ferme de chinchila etc. 10 întreprinderi, care au fost acceptate pentru finanțarea nerambursabilă activează în domeniul prestării serviciilor, iar altele 4 - în industria prelucrătoare, în special producerea mobilei și echipamentelor pentru vehicule, fabricarea produselor textile etc.

Analizele Organizației pentru Dezvoltarea Sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii (ODIMM) mai indică că 57 la sută din întreprinderile beneficiare de finanțare nerambursabilă sunt în faza extinderii afacerii, iar 43% în faza de lansare. Din totalul cererilor recepționate, 23 de afaceri sunt create de lucrătorii migrați, care s-au întors de peste hotare, iar 21 fiind constituite de rudele de gradul unu ale migraților. Totodată, datele statistice mai indică că 34 la sută din afaceri sunt create și

administrare de tineri, iar circa 20% din acestea sunt conduse de femei.

Datele ODIMM indică că cei 44 solicitanți investesc remitențele provenite din munca desfășurată în 15 state: Italia - 13, Rusia - 12, Germania - 3, SUA - 3, Spania - 2, Marea Britanie - 2 și câte un solicitant din Australia, Israel, Franța, Malta, Noua Zeelandă, România, Portugalia, Suedia și Thailanda. După locul amplasării, întreprinderile sunt localizate în 21 raioane ale republicii: 6 fiind înregistrate în municipiul Chișinău, iar 38 întreprinderi în mediul rural.

AFACERILE DIN COMERT ȘI TRANSPORTURI AU IMPULSIONAT CREȘTEREA PIB-ULUI

Pe categorii de resurse, în trimestrul I 2017, creșterea PIB a fost determinată, în principal, de contribuția din partea comerțului și a subcomponentei transport, informații și de pozitare. Acestea, în ansamblu, s-au majorat cu 10,5 la sută comparativ cu perioada similară a anului precedent. Agricultură și construcțiile au generat contribuții similare, majorându-se cu 1,8 și, respectiv, 2,7 la sută comparativ cu trimestrul I 2016. Valoarea adăugată brută aferentă a sectorului industrial a fost cu 1,2 la sută superioară celei din perioada similară a anului precedent. Unicul segment care a generat o contribuție negativă la creșterea PIB-ului a fost subcomponentul „administrație publică și apărare, asigurări sociale obligatorii, învățământ, sănătate și asistență socială”. Valoarea adăugată aferentă acestuia s-a diminuat cu 1,2 la sută comparativ cu trimestrul I 2016.

În ceea ce privește producția agricolă, în prima jumătate a anului 2017, volumul producției globale agricole s-a diminuat cu 5,0 la sută, comparativ cu perioada similară a anului 2016. Evoluția respectivă a fost determinată, în principal, de reducerea volumului producției vegetale cu 28,4 la sută, drept urmare a întârzierii campaniei de recoltare a produselor agricole, care a fost influențată de consemnarea pe parcursul lunii aprilie 2017 a vremii neomogene după regimul termic, însoțite de ninsori și depuneri de lapoviță. Totodată, contractarea ușoară a volumului producției în sectorul zootehnic (-0,4 la sută) a fost generată de evoluția negativă a producției de „lapte” (-3,9 la sută) și a „vitelor și pasărilor” (-0,8 la sută). În perioada de referință, a fost consemnată majorarea producției de „ouă” cu 6,6 la sută.

Victor URSU

ANRE va elabora o nouă Metodologie de calculare a tarifelor pentru serviciul de transport al gazelor naturale

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE) va elabora o Metodologie nouă de calculare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale care prevede stabilirea de tarife de tip intrare și ieșire, conform cerințelor din noua Lege a gazelor naturale.

Surse din cadrul ANRE au relatat pentru INFOTAG că proiectul este finanțat de Secretariatul Comunității Energetice în cadrul unui proiect de asistență tehnică.

În cadrul unei ședințe de lucru directorul ANRE, Octavian Lungu, experții Secretariatului Comunității Energetice Branislava, Marsenic Maksimovic și Adam Bologh, reprezentanți ai Ministerului Economiei și experți din cadrul Agenției au stabilit principiile, obiectivele și termenii de realizare a etapelor proiectului.

Astfel, după intrarea în vigoare a noii metodologii tarifare, va fi posibilă aprobarea de către ANRE a tarifelor pentru toate punctele de intrare și de ieșire din sistemul de transport al gazelor naturale, conform cerințelor Directivei europene 2009/73/CE.

Elaborarea proiectului Metodologiei de calculare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de transport al gazelor naturale este prevăzută de Planul de acțiuni privind Reformarea Sectorului Energetic, parte a Contractului de împrumut pentru finanțarea construcției gazoductului Ungheni-Chișinău de către partenerii de dezvoltare - Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Banca Europeană de Investiții.

INFOTAG

Designul noilor monede de 1 și 2 lei, care urmează să fie introduse pe piața din Moldova, va fi făcut public în câteva luni

Anunțul a fost făcut pentru jurnaliști de viceguvernatorul BNM, Ion Sturzu, care a subliniat că acest lucru se va întâmpla în ziua publicării în Monitorul Oficial a deciziei BNM privind introducerea în circulație în Moldova a noilor monede de 1 și 2 lei, la care vor fi anexați parametrii și designul monedelor.

El și-a exprimat speranța că la elaborarea designului definitiv al monedelor, care vor înlocui bancnotele de un leu, vor fi luate în considerare conceptele de design pentru aceste monede, care au fost evaluate și declarate câștigătoare de comisia BNM, în urma unui concurs anunțat în acest sens.

Ion Sturzu a spus că nu poate face publice numele câștigătorilor sau conceptele de design, subliniind că acest lucru ar fi o încălcare a legislației, deoarece parametrii tehnici și designul monedelor pot fi dezvăluite doar după publicarea în Monitorul Oficial a deciziei BNM privind introducerea în circulație a acestor monede.

Oficialul a subliniat că, câștigătorii vor fi anunțați îndată după publicarea documentului, exprimându-și speranța că la elaborarea profesională a designului monedelor de 1 și 2 lei vor fi luate în calcul toate cele șase concepții (câte trei pentru fiecare monedă), declarate câștigătoare.

Potrivit lui, la concurs au participat 33 de persoane, cu peste 80 de concepții pe cele două monede, având diferite tematici: personalități istorice, monumente, cultură și tradiții, floră și faună, artă etc. Lucrările au fost examinate de specialiștii comisiei BNM, experți locali și internaționali. Câștigătorii sunt șase persoane, iar locurile de frunte vor fi anunțate după publicarea deciziei BNM. Aceștia vor fi premiați cu monede BNM din argint de diferit grad.

Viceguvernatorul BNM a amintit că Banca Națională intenționează să pună în circulație monede de 1 și 2 lei în locul bancnotelor de un leu, deoarece acestea au un termen de exploatare mic și nu corespund multor criterii de securitate. În același timp, valoarea nominală a acestora este prea mică pentru a fabrica bancnote cu un nivel de securitate mai mare.

Moldova a finalizat procedura de aprobare a noului acord de finanțare cu IFAD pentru obținerea a încă 23,7 mil. USD pentru susținerea dezvoltării agricole

În Monitorul Oficial de vineri a fost publicat decretul președintelui Igor Dodon, privind promulgarea legii cu privire la ratificarea acordului financiar dintre Moldova, Fondul Internațional pentru Dezvoltare Agricolă (IFAD) și Fondul țintă al Programului de adaptare a antreprenorilor mici cu scopul realizării Proiectului agriculturii durabile - IFAD VII, adoptat anterior de Parlament. Documentul a fost semnat pe 11 aprilie curent la Roma.

Amintim că bugetul proiectului este de 23,7 mil. USD, dintre care 18,2 mil. USD vor fi acordate Moldovei sub formă de credit pe un termen de 25 de ani cu o perioadă de grație de 5 ani, la o rată anuală de 1,25% și un comision de deservire de 0,75 la sută. Alte 5,5 mil. USD vor fi acordate sub formă de grant.

Asistența va fi direcționată spre îmbunătățirea accesului la finanțare pentru dezvoltarea de durată a afacerilor, consolidarea durabilității la schimbările climatice în agricultură, ușurarea accesului la irigare, creșterea productivității solului etc. Asistența va fi acordată gospodăriilor de fermieri, vulnerabile la schimbările climatice, businessului mic și mijlocii, antreprenorilor femei sau tineri.

În cadrul proiectului se planifică construcția a 24 de sisteme de irigare pentru 75 de producători agricoli, 12 sectoare de drum pentru simplificarea accesului agricultorilor la zonele de producere, ceea ce va aduce folos pentru 50 de întreprinderi și peste 1200 de familii din 12 localități. Grantul pentru realizarea măsurilor de creștere a durabilității la schimbările climatice va fi oferit la 420 de fermieri, iar creditul - la peste 450 de micro-întreprinderi, 150 de fermieri tineri și 20-25 de IMM. Mai mult, pentru reducerea consecințelor eroziunii solului proiectul va finanța construcția și reabilitarea apeductelor de acumulare a apei cu o suprafață de peste 30 ha, sădirea a 200 ha de fâșii forestiere etc. Proiectul urmează să fie implementat până în 2022.

InfoMarket

**Tranzacții cu valori mobiliare ale emitenților din Republica Moldova, pe piața reglementată sau MTF
(Perioada 7-11 august 2017)**

Data tranzacției, ora	codul ISIN	Denumirea emitentului	Preț (lei)	Numărul de acțiuni (unități)	Volumul total al tranzacțiilor (lei)	Tipul tranzacției	Emisia	Ponderea VM tranzacționate în total emisie (%)	Valoarea nominală, lei
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)									
07.08.17 11:22	MD14RADA1001	SA "RADA"	7,20	2500	18000,00	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UI	918489	0,27	10,00
09.08.17 11:20	MD14INAU1006	SA "INTERAUTOTRANS"	10,80	1244	13435,20	LICITATIE CU STRIGARE PACHET UI	302607	0,41	20,00
09.08.17 13:01	MD14ASCH1004	SA "ASCHIM"	8,07	24000	193680,00	Vinzare Cumparare	2379602	1,01	10,00
09.08.17 13:01	MD14BIOC1006	BALTI"	5,40	3091	16691,40	Vinzare Cumparare	686012	0,45	15,00
09.08.17 13:01	MD14BIOC1006	BALTI"	5,40	14488	78235,20	Vinzare Cumparare	686012	2,11	15,00
Total				45323	320041,80				

**Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF
pentru perioada 07.08.2017-11.08.2017**

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„DSRM-3” S.A., CHIȘINĂU	MD14DSRM1007	8	2	1 795	147782,30	7,20
2	„UNITATE” S.A., SOROCA	MD14NINTI1004	5	2	788	5760,00	0,51
3	„DAAC HERMES” S.A., CHIȘINĂU	MD14DACH1001	20	1	100	27100,00	0,02
	Total			5	2683	180642,30	

Tipul tranzacției: Moștenire

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„SUDZUCKER-MOLDOVA” S.A., SOROCA	MD14ROZA1009	10	19	1691	16910,00	0,00
2	„INTRA GROUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14INGR1005	1	1	512	512,00	0,00
3	„DAAC HERMES GRUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14MARS1000	1	3	3920	3920,00	0,00
4	„LAFARGE CIMENT (MD)” S.A., REZINA	MD14CEMT1002	30	1	49	1470,00	0,00
	Total			24	6172	22812,00	

Tipul tranzacției: Retragera obligatorie în condițiile art.30 din Legea privind piața de capital

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„SUDZUCKER-MOLDOVA” S.A., SOROCA	MD14ROZA1009	10	626	29487	957737	0,70
2	„CARIERA COBUSCA” S.A., SALCEA	MD14COBU1000	15	50	5477	65724	3,70
	Total			676	34 964	1023461,00	

Tipul tranzacției: Achiziționarea de către emitent a valorilor mobiliare plasate ca rezultat al reorganizării-act.de tezaur

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„PARCUL DE AUTOBUZE DIN BĂLȚI” S.A., BĂLȚI	MD14PAUT1001	11	1	7 488 825	104590000,00	78,22
	Total			1	7 488 825	104590000,00	

Tipul tranzacției: Răscumpărarea valorilor mobiliare de către emitent în condițiile art.79 din Legea privind societățile pe acțiuni

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	„INTRA GROUP” S.A., CHIȘINĂU	MD14INGR1005	1	8	605002	1171284	2,24
	Total			8	605002	1171284	

Tipul tranzacției: Vânzare-cumpărare conform prevederilor art. II alin. (3) din Legea nr.163-XVI din 13.07.2007 pentru modificarea și completarea Legii privind societățile pe acțiuni

Nr d/r	Denumirea emitentului	Numarul inregistrării de stat (ISIN)	Valoarea nominală (lei)	Numarul de tranzacții (unitati)	Volumul total al VM tranzacționate (unitati)	Suma totală a tranzacțiilor (lei)	Ponderea VM în capitalul social (%)
1	CORIDO SERVICE S.A., LEOVA	MD14CORS1006	1	15	2339	2339	8,40
	Total			15	2339	2339	

Poziții deschise pe piața reglementată și MTF la data de 16.08.2017

Cod ISIN	Denumirea emitentului	Cereri pentru cumpărare, un.	Prețul pentru unitate, lei	Oferte pentru vânzare, un.
Piața reglementată				
MD14OTIS100	Compania Internaționala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	14,79	3866669,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	318,88	59855,00
MD14MOSI100	SA "MOLDASIG"	0,00	318,88	390245,00
MD14MAGI100	SA "MAGISTRALA"	0,00	9,31	43689,00
MD14MOLG10	SA "MOLDOVAGAZ"	0,00	61,00	518,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	80,00	1654,00
MD14AGIB100	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	300,00	1110,00	0,00
MD14ENER100	BC "ENERGBANK" SA	0,00	90,00	6307,00
MD14EURB100	BC "EUROCREDITBANK"	0,00	13,50	132908,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	120,00	459,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	0,00	250,00	10000,00
MD14MBIS100	BC "MOBIASBANCA-Groupe Societe Generale" SA	500,00	80,00	0,00
MD14OTIS100	Compania Internaționala de Asigurari "ASITO" SA	0,00	14,78	1188,00
MD14VCTB100	BC "VICTORIABANK" S.A.	0,00	48,00	4046,00
Sistemul multilateral de tranzacționare (MTF)				
MD14AVID100	SA "AVICOLA - CODRU"	0,00	20,50	47775,00
MD14FRAN100	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	0,00	42,00	52715,00
MD14CONB10	SA "CONSTRUCTORUL"	0,00	7,00	10000,00
MD14DANA100	SA "DANA"	0,00	14,00	21149,00
MD14TRAS100	SA "INTREPRINDEREA DE TRANSPORTURI AUTO"	0,00	9,50	21792,00
MD14EGAP10	SA "MEGA PRIM"	0,00	1,70	73000,00
MD14CEPU100	SA "CEREALE-PRUT"	0,00	4,00	51,00
MD14FARM10	SA "FARMACO"	2581,00	37,00	0,00
MD14FRAN100	SA Combinatul de panificație "FRANZELUTA"	20,00	18,00	0,00
MD14GERE10	SA "FABRICA DE VINURI SANGEREI"	0,00	3,50	8351,00
MD14NELI1003	SA "FABRICA DE CONFECTII "IONEL"	0,00	5,00	2635,00
MD14TCTC100	SA "TUTUN-CTC"	62,00	20,00	0,00
MD14VITR100	SA "VINIA TRAIAN"	80,00	60,00	0,00
MD14VITR100	SA "VINIA TRAIAN"	200,00	50,00	0,00

Activitatea Camerei de Comerț și Industrie extinde accesul Moldovei pe piața internațională

Datorită activității Camerei de Comerț și Industrie (CCI) sporește accesul agenților economici din Moldova și a produselor pe piața internațională. O astfel de opinie a exprimat în cadrul Congresului al IV-lea Ordinar al CCI, președintele Camerei, Sergiu Harea.

Potrivit agenției INFOTAG, el a spus că, începând cu anul 2012, CCI a încheiat acorduri de colaborare cu organizații internaționale precum Banca Mondială, USAID și Agenția Germană de Dezvoltare (GIZ).

"Datorită acestui fapt a fost creat un program de instruire avansată a personalului de conducere. În cadrul programului peste 300 de manageri din Moldova au beneficiat de cursuri de instruire în Germania, iar alți 200 în Austria. Dintre aceștia, circa 60% au semnat contracte de colaborare cu diverse companii germane. De asemenea, Moldova a aderat la rețeaua europeană de companii, ceea ce a permis ca 20 de întreprinderi moldovenești să încheie contracte europene", a spus Harea.

Potrivit lui, "datorită cooperării cu GIZ au fost create cursuri de instruire pentru manageri în domeniul energetic. Unul dintre participanții la aceste cursuri a luat primul loc la concursul corespunzător la Berlin. Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare a pregătit 350 de experți în domeniul achizițiilor publice".

"În total, în cadrul cooperării internaționale au fost organizate peste 6000 de întâlniri bilaterale. Reprezentanții din 70 de întreprinderi moldovenești au efectuat vizite de lucru în Germania, Polonia, Franța, România, China, SUA și Turcia", a spus Harea.

El consideră că CCI activează activ și în interiorul țării, creând imagine pozitivă pentru mediul de afaceri din Moldova. Unul dintre cele mai evidente exemple este expoziția "Made in Moldova". Dacă în anul 2012 la expoziție au participat 254 de companii, atunci în anul 2017 numărul acestora a atins 350. Expoziția este vizitată anual de către 40 mii oameni. Iar în anul 2016 CCI a organizat expoziția "Made in Moldova" la Iași, România.

Completare la Raportului anual al SA Magazinul Universal Central "Unic"

publicat în în "Capital Market" nr. 32 din 09.08.17

1. Informații suplimentare privind profitul emitentului și utilizarea acestuia.

Indicatori	Perioada de gestiune precedentă, lei	Perioada de gestiune curentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:	8986248	9218194
a) acoperirea pierderilor din anii precedenți		
b) rezerve stabilite de legislație;		
c) rezerve prevăzute de statut;		
d) plata recompenselor membrilor consiliului emitentului și a membrilor comisiei de cenzori;	154743	
e) investirea în vederea dezvoltării producției;	4338381	9218194
f) plata dividendelor;		
• la acțiunile ordinare	4493124	
2. Activele nete ale emitentului	76386717	81111787
3. Activele nete ale emitentului în raport la:		
• o acțiune ordinară	957.44	1016.66
4. Profitul net la o acțiune ordinară a emitentului	112.64	115.54
5. Datoriile la dividendele anilor precedenți	159238	148836

2 Informații privind evenimentele care influențează sau pot influența activitatea emitentului de valori mobiliare și/sau prețul valorilor mobiliare ale acestuia.

Orice modificare a drepturilor valorilor mobiliare, precum și a instrumentelor derivate care oferă drepturi asupra valorilor mobiliare:	Nu au avut loc
Noile emisiuni de valori mobiliare:	Nu sint noi emisiuni
Plata dividendelor/dobânzilor aferente valorilor mobiliare emise de emitentul de valori mobiliare	Nu a avut loc
Convertirea, fracționarea sau consolidarea valorilor mobiliare din emisiunile anterioare	Nu a avut loc
Convocarea adunării generale a acționarilor sau decizia consiliului privind refuzul de a convoca adunarea generală a acționarilor cu indicarea motivelor neconvocării	Adunarea generală ordinară a acționarilor a fost petrecută la 19. mai 2017
Deciziile aprobate de organele de conducere ale emitentului de valori mobiliare	Deciziile aprobate la Adunarea generală ordinară a acționarilor din 19. mai 2017 au fost publicate în "Capital Market" nr. 31 din 02.08.17
Schimbări în organele de conducere ale emitentului de valori mobiliare:	A fost schimbată componenta Consiliului și organul executiv. Informația actualizată a fost publicată în "Capital Market" nr. 32 din 09.08.17
Modificarea (substituirea) societății de audit/societății de registru a emitentului de valori mobiliare, precum și cauzele care au generat modificarea respectivă:	Nu a avut loc

3. Informații privind tranzacțiile importante (cota cărora alcătuiește cel puțin 5% din acțiunile emise de către emitentul de valori mobiliare) efectuate cu acțiunile emitentului de valori mobiliare.

FPC "Rogob" SRL a procurat prin licitația publică din 04.04.2016 pachetul majoritar al statului în proporție de 85,45% din numărul total de acțiuni

4. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționarii aflați în deținere nominală și beneficiarii efectivi:

FPC "Rogob" SRL, Chisinau, s. Goianul Nou, str. Gloriei, 1/1, MD 0111963, Cod fiscal 1003600043207

5. Semnături

**Directorul
Contabil-sef**

**Sevciuc C.
Belitei Silvia**

În primul semestru curent, datoria publică a Moldovei s-a redus cu 128,5 mil lei sau 0,3%, constituind 50 mlrd 657,3 mil lei la finele lunii iunie

Potrivit ministerului Finanțelor, reducerea datoriei de stat în această perioadă s-a datorat micșorării în ianuarie-iunie curent a datoriei de stat externe exprimată în valută națională (pe fondul aprecierii leului față de dolar) cu 135,5 mil lei sau 0,5 la sută – de la 29 mlrd 266,2 mil lei la finele lunii decembrie 2016, până la 29 mlrd 130,7 mil lei la finele lunii iunie curent. În același timp, datoria publică internă a crescut cu 7 mil lei sau 0,03 la sută – de la 21 mlrd 519,6 mil lei până la 21 mlrd 526,6 mil lei. Ponderea datoriei de stat interne în suma totală a datoriei publice a Moldovei a crescut de la 42,4 la sută la finele lunii decembrie 2016, până la 42,5 la sută – la finele lunii iunie curent, iar cota datoriei de stat externe s-a redus în aceeași proporție – de la 57,6% până la 57,5%. Aminim că în 2016, datoria de stat a Moldovei a crescut cu peste 17,27 mlrd lei (de 1,5 ori), ajungând la nivelul maxim istoric de 50 mlrd 785,8 mil lei. Totodată, datoria de stat internă administrată de guvern a crescut anul trecut cu 14 mlrd 294,2 mil lei sau de trei ori – până la 21 mlrd 519,6 mil lei, iar datoria de stat externă exprimată în lei – a crescut cu 2 mlrd 982,4 mil lei sau cu 11,3 la sută – până la 29 mlrd 266,2 mil lei.

În primul semestru curent, datoria de stat externă a Moldovei a crescut cu 139,94 mil lei sau 9,55 la sută și a însumat 1 mlrd 604,61 mil lei la data de 30 iunie curent

Potrivit ministerului Finanțelor, această dinamică a datoriei este cauzată de o valoare pozitivă a finanțării externe în ianuarie-iunie curent în sumă de 68,26 mil USD (volumul creditelor noi contractate în perioada de raport a constituit 29,08 mil USD), precum și o valoare pozitivă a fluctuației cursului de schimb al dolarului SUA față de alte

valute în sumă de 71,68 mil USD. De menționat că, datoria de stat externă a Moldovei pentru anul trecut a crescut cu 127,65 mil USD sau 9,55 la sută, constituind 1 mlrd 464,67 mil USD la 31 decembrie.

În primul semestru curent, volumul industrial din Moldova a crescut cu 0,3 la sută în comparație cu aceeași perioadă a anului trecut

Potrivit Biroului Național de Statistică, în iulie curent volumul industrial s-a redus cu 0,2 la sută față de aceeași lună a anului precedent. În ianuarie – iunie curent, volumul industrial în industria extractivă a crescut cu 1,6 la sută, iar în industria prelucrătoare – cu 0,4 la sută.

Potrivit BNS, întreprinderile industriei alimentare au majorat volumul de producție cu 1m8 la sută în primul semestru curent. Producția de băuturi a crescut cu 8,8 la sută, iar a articolelor de tutun – s-a redus cu 39,7 la sută. Producția textilă s-a redus cu 17 la sută, iar a îmbrăcămintei – cu 0,4 la sută. La prelucrarea emului și producerea articolelor din lemn, în afară de mobilă creșterea a fost de 7,7 la sută. Producția de hârtie s-a redus cu 13,9 la sută, iar cea a coxului și produselor obținute de la prelucrarea petrolului – c 5,1 la sută, producția chimică a crescut cu 1,7 la sută, iar a preparatelor farmaceutice și a medicamentelor – a crescut cu 7,7 la sută. Producția articolelor din cauciuc și plastic a crescut cu 23,6 la sută, în timp ce declinul din industria metalurgică a constituit 1,5 la sută. Producția construcțiilor din metal, în afară de mașini, utilaje și instalații, a crescut cu 1,4 la sută, producția de calculatoare, aparate electronice și optice – a crescut cu 0,4 la sută, iar a utilajelor electronice – cu 16,8 la sută. Producția de mașini s-a redus cu 3,9 la sută, iar a automobilelor, remorcilor – cu 1,4 la sută. Producția de mobilă a crescut cu 2,6 la sută, iar producția și livrarea de gaz, energie electrică, apă caldă și energie termică s-a redus cu 0,5 la sută.

InfoMarket

Stimați Acționari ai „Magistrala” SA

Conform deciziei Consiliului Societății din 07 august 2017 Adunarea Generală Extraordinară a Acționarilor va avea loc pe data de 11 septembrie 2017, ora 11:00 la sediul SA „Magistrala” pe adresa: mun. Bălți, str. 31 August, 20-b. Începutul înregistrării 9:30, sfârșitul înregistrării 10:45, forma ținerii adunării – cu prezența acționarilor.

ORDINEA DE ZI:

- Cu privire la încetarea înainte de termen a împuternicirilor Consiliului Societății.
- Stabilirea cuantumului retribuției muncii membrilor Consiliului Societății
- Alegerea membrilor Consiliului Societății.
- Cu privire la majorarea capitalului statutar al Societății prin intermediul emisiei suplimentare.
- Cu privire la efectuarea emisiei suplimentare închise de acțiuni.
- Cu privire la aprobarea dării de seamă privind rezultatele emisiei suplimentare și a listei subscripțiilor la acțiunile emisiei suplimentare.
- Cu privire la aprobarea modificărilor și completărilor în statutul societății.
- Cu privire la acordarea împuternicirilor referitor la semnarea și prezentarea documentelor respective la organele de stat abilitate.
- Cu privire la autentificarea procesului-verbal al adunării generale extraordinare a acționarilor.

Acționarii pot face cunoștință cu materialele pe ordinea de zi începând cu data de 01 septembrie 2017, zilnic de la orele 10:00 pînă la 15:00, pe adresa: mun. Bălți, str. 31 August, 20 – b, etajul 10, oficiul 1003.

Pentru a participa la adunare acționarii trebuie să prezinte actul de identitate, iar – reprezentanții lor procura perfectată legal.

**Informații la telefonul (231)24313.
Consiliul Societății**

SA „AGROMONTAJ-STRĂȘENI”

IDNO 1003600098850

Anunță că la adunarea generală anuală a acționarilor care a fost petrecută pe adresa or. Strășeni, str. A. Mateevici 18, pe data de 21.07.2017 orele 11-00, fiind înregistrat un cvorum de 88,36% din numărul total cu drept de vot,

AU FOST APROBATE URMĂTOARELE DECIZII:

- A lua act de darea de seamă financiară anuală a societății pentru anul 2016.
- A lua act de informația prezentată de directorul societății privind lipsa raportului Consiliului societății.
- A lua act de informația prezentată de directorul societății privind lipsa raportului Comisiei de Cenzori
- De a aproba normativele de repartizare a profitului pe anul 2017.
- 1 A aproba Statutul S.A. "AGROMONTAJ-STRĂȘENI" în redacție nouă.
- 2 A aproba Regulamentul Consiliului S.A. "AGROMONTAJ-STRĂȘENI" în redacție nouă.
- 3 A aproba Regulamentul Comisiei de cenzori S.A. "AGROMONTAJ-STRĂȘENI" în redacție nouă.
- 1 A alege membrii Consiliului societății în componență de trei persoane pe un termen de patru ani, fără retribuția muncii.
- 2 În Consiliul societății sunt aleși: Danii Igor, Danii Ion, Camerzan Victor.
- 3 În rezerva Consiliului societății sunt aleși: Țurcan Serghei, Pascarenco Andrei.
- 7.1 A alege membrii Comisiei de cenzori pe termen de trei ani fără retribuția muncii.
- 7.2 A alege în calitate de Cenzor pe dna Natalia Vasilache, iar în rezervă pe dl Scurtu Ghenadie.
- A confirma în calitate de organizație de audit pentru anul 2017- Firma de audit "INVEST AUDIT" SRL.

În atenția acționarilor SA „Constructorul-Cantemir”

În baza deciziei Consiliului S.A. „Constructorul-Cantemir” nr. 1 din 12.07.2017 anunță convocarea adunării Generale extraordinare a acționarilor cu prezența acestora la data de 05 septembrie 2017, în sediul Societății pe adresa: or. Cantemir, str. B. Glavan, 12 în incinta Sălii Festive. Începutul adunării – ora 10.00. Înregistrarea participanților se va efectua de la 9.00.

ORDINEA DE ZI:

1. Cu privire la lichidarea întreprinderii S.A. „Constructorul-Cantemir”.

Acționarii pot lua cunoștință cu materialele cu privire la ordinea de zi a Adunării Generale extraordinare a acționarilor în sediul S.A. „Constructorul-Cantemir” începând cu data de 25 august 2017 (în zilele de lucru) între orele 13.30-16.30.

Înregistrarea participanților la Adunare se va începe la ora 09.00.

Lista acționarilor cu drept de participare la Adunarea Generală extraordinară a acționarilor se va întocmi la data de 19 iulie 2017.

Pentru participare la Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor, acționarii vor prezenta buletinul de identitate, iar reprezentanții acționarilor procura perfectată legal.

CMC “Macon” S.A.

информирует акционеров о принятии решения о заключении сделки купли-продажи недвижимости по адресу мун. Кишинэу, бул. Дечебал 76/3, по цене не менее 177000 евро, в которой присутствует конфликт интересов в отношении Глухова С. В., который является председателем совета CMC “Macon” S.A. и представителем компании Lastor Invest Corp., владеющей 24,99% акций CMC “Macon” S.A., а также владельцем компании „ELKAS HOME” S.R.L.

“BANCA DE ECONOMII” S.A. în lichidare

/IDNO-1003600002549/

anunță **rectificări** în anunțul din 09.08.2017 pag. 10, și anume sintagma “11.08.17 – 11.08.17” urmează a fi citită: “11.08.17 – 11.09.17”.

Organul Executiv al SA «Dacia-PI»

a aprobat decizia privind convocarea adunării generale ordinare a acționarilor, cu prezența acestora, pe 18 septembrie 2017 pe adresa: mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 8. Înregistrarea acționarilor de la 16-00 până la 16-25. Începutul adunării 16-30.

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

1. Aprobarea dărilor de seamă anuale al Consiliului pe anii 2015- 2016. Examinarea raporturilor financiare anuale al societății pe anii 2015- 2016.
2. Aprobarea dărilor de seamă anuale a Comisiei de cenzori pe anii 2015- 2016.
3. Repartizarea profitului pe anii 2015- 2016 și normativele de repartizare pe anul 2017.
4. Alegerea Consiliului societății și stabilirea cuantumului remunerației.
5. Alegerea Comisiei de cenzori a societății și stabilirea cuantumului remunerației.
6. Autentificarea semnăturilor Președintelui și secretarului în procesul verbal al adunării generale.

Lista acționarilor este întocmită la situația de 11.08.2017. Toate materialele pentru ordinea de zi a adunării generale a acționarilor vor fi expuse cu 10 zile înainte de ținerea ei, în anticameră de la 11-00 până la 13-00 pe adresa: mun. Chișinău, str. Voluntarilor, 8.

Acționarii se vor prezenta cu actele ce vor confirma identitatea lor, iar reprezentanții cu procura întocmită în conformitate cu legislația în vigoare și actul de identitate.

Cu respect, Organul Executiv

Pentru acționarii S.A. “GRETRAF”

La data 01/08/2017 a avut loc adunarea generală ordinară anuală a acționarilor societății pe acțiuni “GRETRAF” la care s-au prezentat 5 (cinci) persoane (4 acționari și 1 reprezentant al acționarului), care dețin/reprezintă în total 123484 acțiuni cu drept de vot (voturi), ce constituie 89,532% din numărul total 137921 al acțiunilor cu drept de vot aflate în circulație, de prima clasă, ordinare nominative ISIN MD14GRET1003.

CU VOTUL UNANIM (AU VOTAT «PENTRU» 25440 VOTURI, «IMPOTRIVA» 0 VOTURI) S-AU APROBAT HOTĂRÎRILE PRIVIND:

- Alegerea comisiei de cenzori în componența 1 membru (cenzor) pe 4 ani: Teleuș Svetlana.
- Împuternicirea comisiei de cenzori aleasă la adunarea din 01/08/2017 a verifica darea de seamă financiară anuală (situațiile financiare) pentru anul 2016 și a anexa concluzia respectivă la materialele adunării acționarilor.
- Acceptarea dării de seamă privind activitatea financiar-economică a societății în anul 2016.
- Acceptarea concluziei cenzorului societății conform rezultatelor verificării dării de seamă financiară anuale pentru anul 2016.
- Acceptarea informației de existență a pierderilor conform rezultatelor activității în anul 2016 și lipsa profitului net pentru repartizare.
- Aprobarea normativelor de repartizare a profitului net pe anul 2017:100% – acoperirea pierderilor anilor precedenți.
- Alegerea 3 membri în consiliul societății pe 4 ani: Ceban Galina, Marcenco Pavel, Marcenco Nina.
- Alegerea lui Pavel Marcenco președinte al consiliului societății.
- Alegerea Ecaterinei Brigadir ca administrator al societății pe 5 ani.
- Reorganizarea S.A. “GRETRAF” prin dezmembrare cu separarea (desprinderea) unei părți din patrimoniul și transmiterea către persoana juridică existentă “TEZEU-LUX” S.A. (IDNO 1003604013198) în capitalul suplimentar al acesteia.
- Aprobarea raportului de evaluare a patrimoniului S.A. “GRETRAF”.
- Aprobarea documentelor privind reorganizarea S.A. “GRETRAF”: proiectului dezmembării, bilanțului de repartizare întocmit la data 31.07.2017, actelor de predare-primire a bunurilor, dispoziției de transmitere, etc..
- Anularea a 118751 acțiuni ordinare nominative de tezaur ale S.A. “GRETRAF” (ISIN MD14GRET1003) apărute în rezultatul reorganizării societății și achiziționării lor de la “TEZEU-LUX” S.A.
- Aprobarea reducerii cu 1187510 lei a capitalului social al S.A. “GRETRAF” în rezultatul reorganizării ei și a capitalului social nou în valoare 191700 lei.
- Aprobarea modificărilor la statutul S.A. “GRETRAF” aferente reorganizării ei și reducerii capitalului social.
- Împuternicirea comisiei de cenzori să autentifice semnăturile președintelui și secretarului adunării acționarilor pe procesul-verbal al adunării generale a acționarilor.
- Împuternicirea directorului Ecaterina Brigadir în cadrul reorganizării S.A. “GRETRAF” în numele acesteia să semneze și să prezinte pentru înregistrare în organele de stat competente, pentru publicare în edițiile periodice de presă și în alte organizații proiectul dezmembării, actul de transmitere, bilanțul de repartizare, dispoziția de transmitere privind achiziționarea 118751 acțiuni (ISIN MD14GRET1003) de la “TEZEU-LUX” S.A. și alte documente necesare.

S.A. „RED Nord Vest”

În contextul reorganizării aprobate de adunarea generală a acționarilor din data de 04.08.2017, S.A. „RED Nord Vest” (nr. înregistrării de stat 1003604006110 din 1997) informează creditorii pentru ași confirma creanțele ce vor fi transmise către S.A. „RED Nord”, se vor adresa în decurs de o 30 zile la adresa juridică: str. Ștefan cel Mare 30 or. Dondușeni, r-l Dondușeni.

SA „Apromaș”

cu sediul social în str. Independenței 99, or. Edineț, informează că la data de 11.08.2017 pe adresa str. Independenței 99, or. Edineț a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor. La Adunare au participat acționari care reprezentau 938733 acțiuni, ceea ce constituie 89,7% din numărul total al acțiunilor cu drept de vot.

LA ADUNARE S-AU LUAT URMĂTOARELE DECIZII

1. S-a aprobat (cu 805207 voturi pro și 133526 voturi contra) încheierea ulterioară de către SA „Apromaș” a contractului de ipotecă investit cu formulă executorie a tuturor bunurilor imobile și mobile existente în prezent, deținute de către SA „Apromaș”, contractului de fidejusiune, contractului de gaj, precum și altor contracte, documente și instrumente, ce țin de asigurarea tuturor obligațiilor companiei SRL „Alimer-Comerț”, aferente contractului de credit/împrumut cu BC „Moldindconbank” SA. Totodată sa împuternicit directorul SA „Apromaș” să solicite de la SRL „Alimer-Comerț” restituiră cheltuielilor suportate pentru convocarea și desfășurarea prezentei adunări.
2. S-a împuternicit (cu 938733 voturi pro și 0 voturi contra) Administratorul Societății cu dreptul de a negocia și încheia, din numele Societății, a Contractului de Fidejusiune, Contractului de Ipotecă investit cu formulă executorie, Contractului de Gaj, precum și altor contracte, documente și instrumente, ce țin de asigurarea obligațiilor companiei SRL „Alimer-Comerț”, aferente contractului de credit/împrumut cu BC „Moldindconbank” SA.
3. S-a luat act (cu 938733 voturi pro și 0 voturi contra) și s-a confirmat procesul verbal al Adunării Generale ordinare anuale a acționarilor SA „Apromaș”.

Totodată, în conformitate cu art. 83 alin. (24) al Legii nr. 1134 privind societățile pe acțiuni, SA „Apromaș” informează că deciziile aprobate la chestiunile nr. 1 și nr. 2 a AGEA din 11.08.2017 constituie tranzacții de proporții prin care preconizează încheierea contractului de ipotecă investit cu formulă executorie a tuturor bunurilor imobile și mobile existente în prezent, deținute de către SA „Apromaș”, contractului de fidejusiune, contractului de gaj, precum și altor contracte, documente și instrumente, ce țin de asigurarea tuturor obligațiilor companiei SRL „Alimer-Comerț”, aferente contractului de credit/împrumut cu BC „Moldindconbank” SA.

Hotărârile Adunării Generale Extraordinare a acționarilor sunt publicate prescurtat. Acționarii sunt în drept să se informeze privind deciziile aprobate la sediul Societății.

К сведению акционеров АО „AGROPROD”

Доводим до вашего сведения, что 28 апреля 2017 года по адресу: м. Бэлць, ул. Каля Ешилор, 186 состоялось очередное годовое общее собрание акционеров в очной форме. В собрании участвовало 84,3% от общего количества голосующих акций общества.

СОБРАНИЕ ПРИНЯЛО СЛЕДУЮЩИЕ РЕШЕНИЯ:

1. Утвердить отчет финансово-хозяйственной деятельности за 2016 год и перспективы развития на 2017 год.
2. Утвердить отчет ревизионной комиссии (аудиторское заключение) за 2016 год.
3. Утвердить распределение прибыли за 2016, в том числе выплата дивидендов в размере 0,05 лей на одну акцию, а также нормативы на 2017 год.
4. Утвердить новый состав членов Ревизионной комиссии.
5. Утвердить новый состав членов Совета АО.

“Floreni” SA

Informația cu privire la rezultatele ofertei publice înregistrată conform Hotărârii CNPF

- 1) Data notificării: 15.08.2017
- 2) Tipul ofertei de preluare – oferta de preluare benevolă
- 3) Perioadă de derulare a ofertei – 12.07.2017 – 10.08.2017
- 4) Numărul și data hotărârii CNPF privind aprobarea prospectului ofertei de preluare – №26/6 din 23.06.2017
- 5) Ofertantul: Șaulschi Vladimir (IDNP 0971006548891, str. Nicolae Costin, 63/1 ap. 120 or. Chișinău)
- 6) Informația privind emitentul: Societatea pe Acțiuni de selecție și hibridarea pășărilor “Floreni”, nr. 1002601002055 din 21.07.1995, adresa juridică: s. Floreni, r-l Anenii Noi).
- 7) Deținerea de valori mobiliare a ofertanților și persoanelor concertate: Șaulschi Vladimir – 88,99% – 2 579 741 unități Șaulschi Vladimir și persoanele concertate – 88,99% – 2 579 741 unități
- 8) Datele de identificare ale intermediarului ofertei: Societatea de investiții: CB “DAAC Invest” SA, adresa mun. Chișinău, str. Calea Leșilor, 10
- 9) Locul de derulare a ofertei de preluare: Oferta a avut loc la piața reglementată – Bursa de Valori a Moldovei
- 10) Numărul de valori mobiliare, care a constituit obiectul ofertei – 319 036 unități – 11,01%
- 11) Prețul valorilor mobiliare – 1,35 lei
- 12) Numărul și cota valorilor mobiliare depuse în cadrul ofertei publice – 44 000 acțiuni (1,52%)
- 13) Numărul de valori mobiliare procurate de ofertant Șaulschi Vladimir și suma totală plătită de ofertant Șaulschi Vladimir – 44 000 acțiuni, valoarea totală acțiunilor procurate 59 400 lei
- 14) Actual ofertantul împreună cu persoanele concertate deține 2 623 741 acțiuni ordinare nominative cu drept de vot, ce constituie 90,51% din capitalul social al Societății. Șaulschi Vladimir – 2 623 741 unități – 90,51%
- 15) Ofertantul împreună cu persoanele concertate după derularea ofertei de preluare dețin mai mult de 90%, astfel doresc să inițieze procedura de retragere obligatorie a acționarilor în conformitate cu prevederile din art. 30 al Legii 171 din 11.07.2012 privind piața de capital.
- 16) Derularea procedurii de achiziționarea obligatorie conform art. 31 alin. (3) din Legea privind piața de capital:
Ofertantul declară:
a). Alți deținători de valori mobiliare de aceeași clasă sînt în drept să adreseze Ofertantului cerere de achiziționare obligatorie în termen de cel mult 3 luni de la expirarea duratei ofertei de preluare efectuate de Ofertant. La expirarea termenului de 3 luni, deținătorii de valori mobiliare pierd dreptul de a cere achiziționarea obligatorie.
b). Perioada de înaintare a cererilor: 17.08.2017 – 17.11.2017
c). Prețul de achiziționare obligatorie: 1,35 lei per acțiune
d). Locul de recepționare a cererilor: la sediul Ofertantului amplasat pe adresa s. Floreni, r-l Anenii Noi, telefon de contact 022 -74-15-72 în zile de lucru între orele 10.00 – 16.00
e). Modul și termenul de plată: Ofertantul efectuează plățile pentru achiziționarea valorilor mobiliare în termen de cel mult 2 săptămîni de la data depunerii de către deținătorul de valori mobiliare a cererii de achiziționare obligatorie.

„Tomai-Vinex” S.A.

Ziarul Capital Market informează despre eroarea tehnică comisă la publicarea anunțului din 09.08.17 la Emitentul „Tomai-Vinex” S.A. și se exclude intrusul Dogaru Dumitru.

Raportul semestrial al entității de interes public Companiei de Asigurări "DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP" SA

conform situației la data 30 Iunie 2017

I. Date generale privind entitatea de interes public.

1. Perioada de gestiune raportată: 01.01.2017 – 30.06.2017
2. Denumirea completă și prescurtată:
Compania de Asigurări "Donaris Vienna Insurance Group" SA/
CA "Donaris Vienna Insurance Group" SA
3. Entitatea de interes public reprezintă: societate de asigurări
4. Sediul, nr. de telefon, fax, pagina web, e-mail:
MD2068, mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 15/7, tel: 022 265 701; 022 265 710
fax: 022 265 713; pagina web: www.donaris.md; e-mail: office@donaris.md
5. Numărul și data înregistrării de stat: 1002600020908 din 23.07.2001
6. Activitatea principală (conform CAEM): 66032
7. Capitalul social la data raportării, lei: 50 694 255
8. Numărul acționarilor la data raportării: 3
9. Lista acționarilor care la ultima zi a perioadei de gestiune dețin cel puțin 5% din numărul total de acțiuni cu drept de vot plasate, inclusiv acționarii aflați în deținere nominală și beneficiarii efectivi:
– compania VIENNA INSURANCE GROUP AG Wiener Versicherung Gruppe, cu sediul în Schottenring 30, A-1010 Vienna, Republica Austria, codul fiscal FN 75687f, deținător de 1 877 319 acțiuni sau 99,9869% din numărul total de acțiuni ordinare cu drept de vot emise.
10. Informația privind societatea de registru:
Registrator Independent „Registru – Ind” S.A., MD2012, mun. Chișinău, bd. Grigore Vieru, 22/1 of. 60, Director O. Bujor, tel. (022)22-49-63, fax (022)22-15-07, contract nr. 09/16 din 09.12.2016; autorizație de societate de registru nr. 0005 valabilă 01.01.2015 -31.12.2020.
11. Principalele caracteristici ale valorilor mobiliare emise: acțiuni ordinare nominative de o singură clasă, cu drept de vot în cadrul Adunării generale, dreptul la primirea dividendelor, dreptul la o cota parte din activele societății în caz de lichidare.
12. Persoanele cu funcții de răspundere:
  - a) Consiliul de Supraveghere:
Fuchs Franz – președinte; Raus Sonja – Vice – președinte; Golebiewski Marek – membru
  - b) Organul executiv (Consiliul de Administrație):
Gherasim Dinu, Președinte; Plămădeală Andrei, membru.
  - c) Comisia de cenzori: Societatea de Audit „First Audit International” SA
  - d) Contabil-șef: Oboroc Elena
  - e) Actuar: Verejan Oleg
  - f) conducătorii Reprezentanților:
Belenciuc Ion, Buga Mihail, Burdujel Petru, Caluțcova Svetlana, Cernei Silvia, Coadă Victor, Forniari Valentina, Gogu Maxim, Ianioglo Ivan, Manic Leonid, Nițelea Ion, Oltu Anatolie, Pleșcan Ion, Țibuleac Stela, Toha Dmitrii, Toporova Valentina, Țurcan Vladimir, Ustica Tudor, Uzun Dumitru, Vlădeanu Eugenia, Vrabii Anton.
13. Demisii/modificări/angajări în organele de conducere în conformitate cu art. 6 din Legea nr. 171/2012: reorganizarea din 01.02.2017 Organului executiv din unipersonal în colegial (Decizia Consiliului de Supraveghere din 12.12.2016, PV nr. 17), angajarea dl A. Plămădeală în calitate de membru al Organului executiv și Director Financiar.
14. Statutul: înregistrat în redacție nouă la Camera Înregistrării de Stat la 10.03.2015, cu modificări și completări ulterioare înregistrate la 01.06.2015, 05.11.2015, 25.11.2015, 26.02.2016, publicat pe pagina web a Companiei: /www.donaris.md/dezvaluirea informației; Mecanismul oficial de stocare a informației.
15. Informația privind publicarea raportului anual: revista Capital Market nr. 16(688) din 19.04.2017, pagina web a Companiei: /www.donaris.md/dezvaluirea informației, Mecanismul oficial de stocare a informației.

II. Situațiile financiare semestriale: în componența stabilită de legislația în vigoare au fost prezentate Biroului Național de Statistică la data 25.07.2017 și sunt publicate pe pagina web a Companiei /www.donaris.md/dezvaluirea informației

III. Societatea de audit: ÎCS „KPMG Moldova” SRL, Bd. Stefan cel Mare, nr. 171/1 Et. 8, MD-2004 Chisinau Republica Moldova, administrator John Lane, Tel: +373 (22)580 580 Fax: +373 (22)540 499 www.kpmg.md, contractul de audit este în curs de încheiere, licența seria A MMMI Nr. 053557 din 22.11.2004, valabilă până la 22.11.2019.

IV. Raportul auditorului: situațiile financiare semestriale nu sunt supuse auditului.

V. Raportul intermediar al conducerii:

Raportul intermediar al Organului Executiv entității de interes public – Companiei de Asigurări "Donaris Vienna Insurance Group" SA este întocmit în conformitate cu prevederile Legii nr. 171/2012 privind piața de capital și Regulamentului cu privire la dezvaluirea informației de către emitenții de valori mobiliare aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 7/1 din 12.02.2016.

Organul Executiv notează, că pe durata perioadei de raportare nu au avut loc evenimente importante care au influențat sau pot influența activitatea Companiei sau prețul acțiunilor emise, inclusiv cuprinse în pct. 29, subpct. 1, 2, 3, 4, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 și 17 din Regulamentul cu privire la dezvaluirea informației de către emitenții de valori mobiliare aprobat prin Hotărârea CNPF nr. 7/1 din 12.02.2016.

Totodată pe durata semestrului I-2017 au avut loc următoarele evenimente:

– schimbarea din 01.02.2017 structurii organului executiv al Companiei- reorganizarea organului executiv din unipersonal în colegial (Consiliul de Administrație): decizia Consiliului de Supraveghere din 12.12.2016 (proces verbal nr. 17 din 12.12.2016), publicată în revista Capital Market nr. 4 (676) din 25.01.2017

– Convocarea adunării generale a acționarilor: decizia Consiliului de Supraveghere privind convocarea Adunării Generale ordinare a acționarilor la data 12.04.2017 (Proces verbal nr. 18 din 10.03.2017), publicată în revista Capital Market nr. 11(683) din 15.03.2017;

– Deciziile aprobate de organele de conducere: deciziile Adunării Generale Ordinare a acționarilor din 12.04.2017 publicate în revista Capital Market nr. 16(688) din 19.04.2017, inclusiv schimbarea auditorului extern/societății de audit și numirea ÎCS KPMG Moldova SRL pentru auditarea situațiilor financiare ale Companiei în anul 2017.

În perioada raportată Compania a atins următorii indicatori economico – financiari:

Volumul primelor brute de asigurare subscrise a constituit 99.2 mln. lei sau + 3.6% versus volumul primelor brute subscrise în aceeași perioadă a anului 2016;

Volumul despăgubirilor de asigurare achitate (excluzând regresele) a constituit 35.2 mln. lei sau + 6.6% în comparație cu aceeași perioadă a anului 2016. Ponderea cea mai semnificativă în despăgubiri aparține segmentelor: auto -CASCO (43.5%), RCA internă (34.1%) și RCA externă Carte Verde (13.6%).

Volumul total al Rezervelor tehnice a constitui 157.0 mln. lei, inclusiv: Rezerva daunelor declarate dar nesoluționate (RDDN): 49.2 mln. lei; Cota reasiguratorului în aceasta rezervă constituie 19.2 mln. lei; Rezerva primei necăștigate (RPN): 76.2 mln. lei. Cota reasiguratorului în RPN constituie 15.1 mln. lei; Rezerva Daunelor Întâmpilate dar nedecarate (RDIN): 25.5 mln. lei, inclusiv cota reasiguratorului – 1.3 mln. lei; Rezerva riscurilor neexpirate: 6.1 mln lei inclusiv cota reasiguratorului – 0.5 mln. lei. Astfel, impactul negativ al modificării rezervelor tehnice asupra rezultatului financiar înregistrat în semestrul II-2017 este de 1.2 mln. lei. Cheltuielile operaționale în perioada raportată au constituit 25.2 mln. lei; volumul primelor transmise în reasigurare – 24.2 mln. lei.

Conform situației la 30.06.2017 a fost înregistrat rezultatul din activitatea de investiții în mărime de 6.3 mln. lei. Rezultatul financiar net pentru perioada raportată este pozitiv, înregistrându-se venituri în mărime de 0.8 mln lei. Obținerea unui rezultat pozitiv se datorează creșterii volumului de prime subscrise, controlul permanent asupra ratei daunalității și menținerea acesteia la un nivel adecvat, gestionarea prudențială a cheltuielilor de achiziție și administrative, comisioane calculate pe PBS și, respectiv, politica investițională reușită a managementului.

În semestrul I-2017 rezervele tehnice, exceptând cota reasiguratorului, și o treime din marja de solvabilitate minimă, au constituit 134.8 mln lei. Activele admise pentru acoperire constituie 222,1 mln. lei. Excedentul de active în fondurile asiguraților constituie 53,9 mln. lei.

Indicatorii de solvabilitate pentru perioada raportată au constituit: Coeficientul de lichiditate 5,92 care corespunde normativelor în vigoare, fiind mai mare ca 1; Rata solvabilității a constituit 182,3%, corespunde normativelor în vigoare stabilite de Autoritate de Supraveghere, fiind mai mare de 100%. Acest fapt atestă că Compania este solvabilă.

Principalele riscuri cu care Compania se va confrunta în activitatea sa în următorul semestru vor fi legate de situația instabilă economică și politică în țară; trendurile negative macroeconomice, stagnarea economică și instabilitatea pieței de asigurări; riscurile operaționale, inclusiv creșterea costurilor de afaceri; riscurile investiționale, de piață și financiare, inclusiv g; riscurile IT, inclusiv riscuri de securitate informațională, impactul modificărilor normelor regulatorii, legislației fiscale și contabile.

Politica Companiei cu privire la dividende este determinată de prevederile legii nr. 1134/ 1997 privind societățile pe acțiuni și Statutul ei. În ultimii 3 ani Compania nu a anunțat spre plată careva dividende, deoarece în anii precedenți au fost înregistrate rezultate financiare negative (pierderi). Totodată nu sunt înregistrate dividende neachitate către acționari în ultimii 3 ani pentru perioadele anterioare. Conform Hotărârii Adunării Generale Ordinare a acționarilor din 12.04.2017, profitul net înregistrat în anul 2016 a fost îndreptat spre defalcări în Fondul de rezervă stabilit de legislație și acoperirea pierderilor perioadelor precedente.

Pe parcursul perioadei de raportare nu au fost înregistrate careva tranzacții de achiziționare/înstrăinare a propriilor acțiuni sau de convertire, fracționare sau consolidare a valorilor mobiliare din emisiunile anterioare, inclusiv nu au avut loc tranzacții importante cu acțiunile emise de Companie, cota cărora ar alcătui cel puțin 5% din numărul total de acțiuni emise.

VI. Declarațiile persoanelor responsabile:

Membrii Consiliului de Administrație, confirmă că, din punctul lor de vedere, situațiile financiare semestriale ale Companiei conform situației la 30.06.2017, sunt întocmite conform legislației în vigoare a Republicii Moldova și oferă o imagine corectă asupra elementelor patrimoniale, poziției financiare și performanței financiare ale Companiei, precum și confirmă că, din punctul lor de vedere, Raportul intermediar al Organului executiv prezintă corect evoluția și rezultatele activității CA Donaris Vienna Insurance Group SA pentru semestrul I-2017.

VII. Informații privind evenimentele care influențează sau pot influența activitatea entității de interes public și/sau prețul valorilor mobiliare ale acesteia în conformitate cu cerințele prevăzute în Legea nr. 1134/ 1997 și Legea nr. 171/2012:

– schimbarea din 01.02.2017 structurii organului executiv al Companiei- reorganizarea organului executiv din unipersonal în colegial (Consiliul de Administrație): decizia Consiliului de Supraveghere din 12.12.2016 (proces verbal nr. 17 din 12.12.2016), publicată în revista Capital Market nr. 4 (676) din 25.01.2017

– Convocarea adunării generale a acționarilor: decizia Consiliului de Supraveghere privind convocarea Adunării Generale ordinare a acționarilor la data 12.04.2017 (Proces verbal nr. 18 din 10.03.2017), publicată în revista Capital Market nr. 11(683) din 15.03.2017;

– Deciziile aprobate de organele de conducere: deciziile Adunării Generale Ordinare a acționarilor din 12.04.2017 publicate în revista Capital Market nr. 16(688) din 19.04.2017, inclusiv schimbarea auditorului extern/societății de audit și numirea ÎCS KPMG Moldova SRL pentru auditarea situațiilor financiare ale Companiei în anul 2017.

VIII. Informații privind tranzacțiile importante efectuate (cota cărora alcătuiește cel puțin 5% din acțiunile emise de către entitatea de interes public): evenimentul nu a avut loc

IX. Semnături:

*Franz Fuchs,
Dinu Gherasim,
Andrei Plămădeală,
Elena Oboroc,*

*Președintele Consiliului de Supraveghere
Președintele Consiliului de Administrație, Director General
membrul Consiliului de Administrație, Director Financiar
Contabil Șef*

În atenția clienților BCR Chișinău S.A.

Începând cu data de 28 august 2017 pe adresa mun. Chișinău, bd. Moscova, nr. 2, Banca Comercială Română Chișinău S.A. deschide o filială nouă – Filiala Nr. 3 Russo. Ca urmare va înceta activitatea Agenției Nr. 2 a Filialei Nr. 2 Pușkin a BCR Chișinău S.A. situată pe aceeași adresă.

Operațiunile efectuate de către clienții deserviți până în prezent de către Agenția Nr. 2 a Filialei Nr. 2 Pușkin vor fi asigurate în continuare.

Pentru orice informații detaliate, clienții pot apela nr. de tel. 022-85-20-78 și 022-85-20-76. BCR Chișinău S.A. va depune toate eforturile pentru ca modificarea rețelei de unități teritoriale a Băncii să contribuie la satisfacerea în condiții optime a necesităților clienților.

Mulțumim pentru înțelegere și încredere.

Casa de Comerț „GEMENI” SA

anunță că în conformitate cu Hotărârea Consiliului Societății al Casei de Comerț „GEMENI” SA din 09.08.2017, Societatea va plăti dividendele intermediare începând cu data de 16.08.2017. Dividendele vor fi plătite pentru perioada 01.04.2017-30.06.2017.

Pentru informații suplimentare ne contactați la adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt nr. 136, et. 5, of. 6.

**Relații la telefon: 022/21-20-44.
Organul executiv al CC “GEMENI” S.A.**

CAPITAL Market

*Împreună
în lumea
finanțelor*

**Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216**

**Решения
Национальной комиссии
по финансовому рынку**

2

**Интервью
с Виорелом Киврига,
координатором
программ в IDIS "Viitorul"**

3

**Экономическая
нестабильность тормозит
развитие бизнеса**

4

НКФР получит дополнительные инструменты для ограничения прав акционеров, совершающих незаконные или концентрированные сделки

Это предусматривают поправки в Закон о страховании, которые одобрило правительство. Согласно изменениям, статья 29 закона дополнена рядом положений, которые регламентируют право НКФР управлять ситуациями концентрированных сделок и применять ряд ограничений и процедур в случаях совершения сделок с акциями страховых компаний без ведома регулятора небанковского финансового рынка.

Эти положения касаются установления требований по продаже акций, приобретенных без уведомления регулятора, аннулирования акций и выпуска новых эмиссий акций и т. д. Предусмотрено, что акции с приостановленным правом голоса не будут учитываться при принятии решений по вопросам, включенным в повестку общего собрания акционеров. Они также не будут учитываться при установлении кворума и результатов голосования общего собрания акционеров.

Как пояснил председатель Национальной комиссии по финансовому рынку Валерий Кицан, эти поправки разработаны с учетом развития небанковского финансового рынка и сегмента страхования, в частности, и для консолидации потенциала НКФР в предотвращении возникновения и

управления рисками незаконных сделок. Он отметил, что рынок страхования, как и банковский рынок, в последнее время столкнулся с концентрированными сделками и манипуляциями, в результате которых были реализованы преступные схемы отчуждения финансовых ресурсов. Эти сделки, как показывают расследования правоохранительных органов, совершались по инициативе акцио-

неров, источники инвестиций которых не известны регулятору.

«Синдром манипулирования и нарушений в банковской сфере распространился и на рынок страхования. Это пьеса, поставленная одними и теми же режиссерами. Нанесен ущерб нескольким компаниям с большой долей на рынке страхования, пострадал как внутренний, так и внешний рынок страхования. Например, как известно, возникли ри-

ски исключения Молдовы из системы «Зеленая карта», – сказал Кицан. По его словам, поправки позволят НКФР предпринимать антикризисные меры, вводя специальный режим управления в компаниях, с акциями которых совершены концентрированные сделки, и применяя процедуры отчуждения и продажи акций, приобретенных с нарушениями установленных процедур.

InfoMarket

Курс валют
на 16.08.2017 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.8672
EUR	1	20.9931
UAH	1	0.6976
RON	1	4.5908
RUB	1	0.2982

CAPITAL Market

**ВНИМАНИЮ
АКЦИОНЕРНЫХ
ОБЩЕСТВ!**

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:
ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

**Внимание
читателей!**

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

**Внимание
читателей
и подписчиков!**

Доводим до вашего сведения, что 30 августа 2017 года газета Capital Market не выйдет в печать.

Редакция газеты
«Capital Market»

**Вниманию компаний – субъектов
публичного интереса!**

Оператор Официального механизма накопления информации ÎS Capital Market сообщает, что механизм накопления информации функционирует по электронному адресу: <http://emitent-msi.market.md>.

**Телефоны для справок:
022 221287, 022 229445**

Подпишись!

Подпишись на газету

Capital Market в любом отделении

«Poșta Moldovei» страны или
у наших распространителей:

Moldpresa (022) 222221

Pressinform-Curier (022) 237187

Агентство «Editii Periodice» (022) 233740

Решения Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку от 11 августа 2017 года был принят ряд решений.

Административный совет НКФР принял решение о внесении изменений в Постановления НКФР №13/4 от 25.03.2016 и №57/2 от 18.11.2016.

Кроме того, принято Постановление об исполнении некоторых судебных решений.

Административный совет НКФР принял решение: – внести в Государственный реестр ценных бумаг запись об исключении 29 900 простых именных акций номинальной стоимостью 100 леев/акция компании S.A. “MOLDASIG”, аннулированных исполнительным органом общества;

– о реструктуризации I-II эмиссий ценных бумаг компании S.A. “MOLDASIG” и дополнительной эмиссии акций общества на сумму 29 900 000 леев в количестве 29 900 простых именных акций номинальной стоимостью 100 леев, размещенных в ходе III эмиссии, при условии, что инвестиционное общество “Broking-VM” S.A., которое ведёт учёт ценных бумаг, принадлежащих акционеру, указанному в Постановлении НКФР №17/3 от 21.04.2017 и в решении исполнительного органа S.A. “MOLDASIG” от 07.08.2017, и Регистрационное общество, которое обеспечивает ведение реестра держателей ценных бумаг S.A. “MOLDASIG”, осуществят соответствующие записи об аннулировании и регистрации ценных бумаг в сроки и порядке, предусмотренные Постановлением НКФР №9/1 от 02.03.2017.

Кроме того, в Государственном реестре ценных бумаг были зарегистрированы ценные бумаги, согласно отчету о результатах дополнительной эмиссии акций Акционерного общества “JANCOM” на сумму 2 228 000 леев в количестве 222 800 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев за счёт денежных средств.

Также, в Государственном реестре ценных бумаг были зарегистрированы:

– дополнительная эмиссия ценных бумаг Акционерного общества “PLAI BASARABEAN” на сумму 66 728 леев в количестве 16 682 простых именных акций номинальной стоимостью 4 лея за счёт денежных средств;

– исключение и аннулирование ценных бумаг, выпущенных ранее акционерными обществами “DIANTUS” и “KALINAMOLD” – в результате ликвидации, а также “ELIZIUM-LUX” – в результате реорганизации путем преобразования в общества с ограниченной ответственностью.

Административный совет принял решение предписать акционерным обществам “Compania Fiduciară a Feroviarilor”, трастовой компании „Econ-Renaștere” и трастовой компании „BV Fiduciar Invest” выполнить постановления НКФР №12/1 от 10.03.2015, №12/2 от 10.03.2015 и №12/3 от 10.03.2015 в течение 12 месяцев с момента вступления решения в силу, в том числе передать в реальное владение активы учредителей доверительного управления, а также принять необходимые меры для восстановления положения вещей, обязав эти общества ежемесячно информировать НКФР об исполнении решения с приложением доказательных документов. Внимание управляющих указанных компаний обращается на необходимость выполнения постановления и безусловного соблюдения требований действующего законодательства.

Ознакомившись с результатами комплексной проверки соблюдения законодательства в сфере ссудо-

сберегательных ассоциаций А.Е.І. „SUPERCREDIT”, Административный совет НКФР принял решение начать процедуру привлечения к административной ответственности исполнительного директора указанной ассоциации и обратил внимание управляющих „SUPERCREDIT” на необходимость безусловного соблюдения положений законодательных и нормативных актов.

Рассмотрев представленное заявление, Административный совет НКФР принял решение выдать CF „BV Fiduciar Invest” S.A. предварительное согласие на приобретение государственных ценных бумаг, обязав эту компанию сообщить Национальной комиссии по ценным бумагам в день проведения аукциона об удовлетворении заявки на покупку ГЦБ, с указанием типа купленных бумаг, цены, срока оборота, приходящихся на них процентов и срока погашения, а в случае приобретения государственных ценных бумаг на вторичном рынке, CF „BV Fiduciar Invest” S.A. обязана письменно уведомить НКФР в день, следующий за днем покупки, о совершении сделки, также с указанием типа бумаг, цены, срока оборота, процентов по ним и срока погашения.

Кроме того, в ходе заседания одобрена государственная регистрация изменений и дополнений в устав ссудо-сберегательной ассоциации „VIIȘOARA-DOMNEASCĂ”, утверждённых на повторном общем собрании от 26.03.2017.

Рассмотрев представленное обращение, Административный совет принял решение выдать предварительное согласие Международной страховой компании „ASITO” S.A. на снятие денежных средств с депозитного счета в долларах США в целях исполнения обязательств по выплате страховых возмещений лицам, потерпевшим ущерб и страхователям/бенефициариям, и продолжить выполнение обязательств по выплате дополнительной пенсии, согласно платежным поручениям страховщика с немедленным информированием НКФР в день проведения оплаты, но не позднее дня, следующего за ним, о проведении указанных выплат с приложением доказательных документов.

В ходе заседания принято решение выдать Страховому-перестраховочному брокеру “INSURANCE GROUP AND PARTNERS” S.R.L. лицензию на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования и перестрахования на неограниченный срок по адресу: ул. В. Александрии, 13, офис 18D, мун. Кишинев.

Административный совет НКФР принял решение переформировать лицензии на неограниченный срок:

– совместной страховой компании „GRAWE CARAT ASIGURĂRI” S.A. на право осуществления деятельности в сфере страхования (общее страхование) и на право осуществления деятельности в сфере страхования жизни путём включения в приложения к лицензии нового адреса, по которому осуществляется деятельность;

– компании “INTACT ASIGURĂRI GENERALE” S.A. на право осуществления деятельности в сфере общего страхования путём замены приложения к лицензии с включением новых адресов, по которым осуществляется лицензируемая деятельность.

Административный совет принял решение провести тематическую проверку соблюдения законодательства в сфере оплаты отчислений посредникам в страховании и собственных регулирующих норм в сфере расходов на приобретения 9 страховщиками по состоянию на 30.06.2017.

Рубрику подготовил Борис Ярушеви

ГП «Железная дорога Молдовы» стало самым убыточным госпредприятием в 2016 г., а Национальный центр радиочастот – самым прибыльным

Так, чистые убытки ГП «Железная дорога Молдовы» составили по итогам прошлого года 53,2 млн леев, а чистая прибыль Национального центра радиочастот превысила 29,6 млн леев. Об этом говорится в рейтинге успешности госпредприятий за 2016 г., который составила газета «Экономическое обозрение».

В список самых прибыльных госпредприятий также вошли; Registru – 17,53 млн леев, Posta Moldova – 10,5 млн леев, Air Moldova – 8,57 млн леев, Институт Ingeosad – 8,03 млн леев, ГП «Автомобильные вокзалы и станции» – 5,81 млн леев, Moldelectrica – 5,6 млн леев, Radiocomunicatii – 4,92 млн леев, комбинат качественных вин Milestii Mici – 4,4 млн леев, Государственная служба по проверке и экспертизе проектов и строительства – 2,88 млн леев, Moldatsa – 2,83 млн леев и Управление по обслуживанию ди-

пломатического корпуса – 2,61 млн леев.

В список наиболее убыточных госпредприятий, помимо «ЖДМ», вошли: Кишиневский стекольный завод – убытки 13,56 млн леев, Moldtranselectro – 9,1 млн леев, Кишиневский международный аэропорт – 6,2 млн леев, Moldsuinhibrid – 3,87 млн леев, Vestmoldtransgaz – 3,3 млн леев, Каменная шахта в Малых Милештах – 2,82 млн леев, Национальный театр оперы и балета – 2,45 млн леев, Energoreparatii – 2 млн леев, Каларашское лесо-

водство – 1,93 млн леев, Moldova-Concert – 1,88 млн леев, ENGEOM – 1,84 млн леев, Агентство по иммиграции – 1,69 млн леев.

Кроме того, представлен перечень госпредприятий, которые получили самые большие доходы от продаж в 2016 г.: Air Moldova – 2,56 млрд леев, «ЖДМ» – 909,65 млн леев, Registru – 645,03 млн леев, Moldelectrica – 578,4 млн леев, Posta Moldovei – 385,2 млн леев, Кишиневский стекольный завод – 262,96 млн леев, Moldatsa – 150,46 млн леев, ГП «Госхрана» – 141,08 млн леев, Cadastru – 133,84 млн леев, Fiscservinform – 72,88 млн леев, Mecagro – 66,63 млн леев, Radiocomunicatii – 62,9 млн леев, Национальный центр радиочастот – 50,34 млн леев.

InfoMarket

Amcham предлагает ряд поправок в Гражданский кодекс, направленных на развитие рынка лизинга в Молдове

Американская торговая палата (Amcham) в рамках публичных консультаций по проекту Гражданского кодекса представила свои предложения по изменению и дополнению раздела, касающегося лизинга.

В частности, предлагается внести три статьи, которые четко описывали бы права и обязанности лизингодателя, лизингополучателя и продавца, описать пределы ответственности каждой из сторон. Также предлагается внести положения относительно обязательств по страхованию имущества и страхованию рисков в контракте о лизинге; детально описать обязательства по возмещению средств лизингодателю; обеспечить защиту лизингодателя.

В Amcham отмечают, что рынок лизинга в Молдове недостаточно развит. «Несмотря на то, что законодательство предусматривает ряд стимулирующих мер для лизинговых операций, эти сделки все же не пользуются какими-то льготами, как, например, банковские кредиты. Речь идет о льготах при импорте, субсидиях, сниженных ставках налогов, которые действуют для банковского и рынка микрофинансирования. Из-за этого, в том числе, многие лизинговые компании и вышли на рынок микрофинансирования. Лизинговая деятельность пользуется различными льготами в европейских странах, а в Молдове не поддерживается государством. Это необходимо даже не столько для поддержки рынка лизинга, сколько для поддержки и обеспечения доступа к финансированию экономической деятельности компаний. Это благоприятно отразится на развитии экономики, предоставит новые возможности и альтернативы для финансирования», – отмечают в Amcham.

Также необходимо более детально проанализировать лизинговую сферу, чтобы изучить, как работает этот рынок на практике, определить проблемы, которые требуют юридической поддержки в Молдове. В Amcham обращают внимание, что во многих странах мира рынок лизинга не регулируется Гражданским кодексом, а отдельными документами, поэтому организация выступает за совершенствование Закона о лизинге.

В Молдове повышены требования к руководителям и членам советов банков

Это предусматривает опубликованный в последнем номере Monitorul Oficial новый Регламент о требованиях к руководителям, который принял Нацбанк.

Новый регламент устанавливает критерии соответствия, условия оценки, необходимые документы и порядок утверждения или назначения лиц на должность руководителя, обязательства по уведомлению. Оговорено, что банк несет первичную ответственность за оценку степени адекватности как кандидатов на руководящие должности, так и действующих руководителей.

Руководителями банка не могут быть лица, которые владеют/владели в течение последних 3 лет существенной долей участия в капитале банка (или банков) или чьи аффилированные лица владеют/владели в течение последних 3 лет существенной долей участия в капитале банка (или банков). Квалификация и опыт работы руководителя должны оцениваться, учитывая размер банка, характер и сложность его деятельности, а также вверенные ему обязанности соответствующей должности.

Нацбанк будет проводить индивидуальную оценку каждого лица, выдвинутого на должность руководителя. Считается, что лицо не имеет хорошую репутацию, если у него нет хорошей репутации в деловых кругах, есть судимость, существуют доказательства, что лицо было ответственно за появление финансовых и административных проблем на предыдущих местах работы, существуют свидетельства финансового мошенничества или уклонения от уплаты налогов.

В регламенте четко оговорены критерии для оценки квалификации и опыта. Так, для занятия должности члена совета банка нужен опыт работы не менее 3 лет в должности руководителя или в должностях, аналогичных должности руководителя и/или академический опыт в области права или экономических наук; для должности члена исполнительного органа, включая председателя и зампреда, руководителя филиала иностранного банка и его заместителя – опыт работы не менее 5 лет в области финансовой деятельности и/или осуществления внешнего аудита в секторе финансовых корпораций, из которых не менее 3 лет в качестве начальника или замначальника подразделения банка, и/или в должности руководителя или в должностях, аналогичных должности руководителя в рамках сектора финансовых корпораций и/или в рамках аудиторских обществ; для должности руководителя филиала банка и его заместителя – опыт работы не менее 2 лет в области финансовой деятельности в рамках сектора финансовых корпораций.

Большинство членов совета банка должны составлять лица с не менее чем 3-летним опытом в должности руководителя или в должностях, аналогичных должности руководителя в области финансовой деятельности в рамках сектора финансовых корпораций, а большинство членов исполнительного органа банка должны составлять лица, которые имеют не менее чем 5-летний опыт в области финансовой деятельности банков. Оговорено, что, если кандидат на должность руководителя политически уязвим, он должен заявить, что в процессе выполнения полномочий это качество не нанесет материальный ущерб или вред имиджу банка.

Политически уязвимые лица будут определены согласно законодательству в области предупреждения и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма. Для оценки адекватности лиц, выдвигаемых на должность руководителя, Нацбанк вправе провести профессиональное собеседование с данным лицом.

InfoMarket

Виорел КИВРИГА: “Внешняя торговля возвращается на позиции, которые раньше удерживала Молдова”

Интервью с Виорелом Киврига,
координатором программ в IDIS “Viitorul”

Национальное бюро статистики сообщило, что в июне 2017 года было экспортировано товаров на сумму 171,1 млн долларов США, что на 2,1% меньше, чем в предыдущем месяце и на 8,7% больше по сравнению с июнем 2016 года. В январе-июне 2017 года экспорт товаров составил 1028,2 млн долларов США, что на 13,6% больше, чем в соответствующем периоде 2016 года. В июне 2017 года было импортировано товаров на сумму 388,8 млн долларов США, что на 2,9% меньше, чем в предыдущем месяце и на 19,8% больше по сравнению с июнем 2016 года. В январе-июне 2017 года импорт товаров составил 2181,4 млн долларов США, что на 16,8% больше, чем в аналогичном периоде 2016 года.

— Как Вы оцениваете развитие внешней торговли за первое полугодие?

— Не сказал бы, что этот рост превзошел ожидания. На самом деле — это возврат к позициям, которые удерживала Республика Молдова в прежние годы, в первую очередь, в 2011–2012. Думаю, что надо смотреть не в целом за полугодие, а поквартально. Результаты первого квартала 2017 года чуть выше, чем в 2015 и 2016 году, но меньше, чем в 2013 и 2014 году. Во втором квартале ситуация намного хуже — незначительный рост по сравнению с 2016 годом, но ниже, чем в 2011–2015.

В целом, происходит возвращение к позициям, которые мы занимали несколько лет назад. Это говорит о том, что в целом экономическая ситуация становится стабильнее, происходит оздоровление в некоторых отраслях национальной экономики, в первую очередь, в промышленности, сельском хозяйстве и сфере услуг.

— Импорт рос более быстрыми темпами по сравнению с экспортом, хотя государство ожидало лучшей ситуации в экспорте. Возвращается тенденция прошлых лет?

— IDIS “Viitorul” прогнозировал лучшую динамику импорта по отношению к экспорту. Этот прогноз немного отличался от прогнозов других учреждений. В действительности, это сейчас и происходит. В первую очередь — рост потребления в Республике Молдова. Второе — финансовое положение становится стабильнее и, скажем так, здоровее. Я имею в виду банковский сектор, а также экономические субъекты, которые могли понести ущерб после ограбления трех банков в 2014 году. Все это не могло не привести к росту импорта. Если посмотреть на его структуру, то увидим, что кроме потребительских товаров, ввозятся товары для динамизации национальной экономики, в частности, экономических субъектов.

С другой стороны, надо понимать и тот факт, что есть ряд невидимых факторов, учитывая, что по многим тарифным позициям права на импорт сократились из-за вступления в силу Соглашения об Ассоциации с ЕС. Идет процесс оздоровления таможенного и налогового управления. Практическое решение некоторых хронических

проблем, в первую очередь, в проведении некоторых организаций, имеющих общие точки соприкосновения с процессами в международной торговле.

— На долю реэкспорта приходится почти четверть совокупного экспорта. Нормально ли это для экономики?

— Любая хозяйственная деятельность, предполагающая извлечение прибыли для страны, в частности, для экономических субъектов, не может считаться негативной. Надо понимать, что экономические агенты подключены к различным рынкам, в том числе к тем, откуда могут ввозить товары, которые парадоксальным образом некоторые покупают по цене, ниже той, которая установлена в стране происхождения этих товаров. Конечно, они попадают на другие рынки и на наш рынок тоже, это идет в доход. Эту деятельность следует осуществлять тогда, когда есть экономический интерес, есть экономическая выгода.

С другой стороны, большая доля реэкспорта в международной торговле говорит о том, что у нас есть проблемы с поддержкой производственных отраслей, которые ориентируются на внешнюю торговлю — промышленность, сельского хозяйства и сферы услуг. И здесь заметно, что у нас есть конкурентоспособные товары, которые можно вывозить на другие рынки, но не в такой степени, чтобы занять сильные позиции на внешних рынках. Для некоторых проще ввозить и заниматься реэкспортом товаров, чем экспортировать товары местного производства.

Говоря о реэкспорте, нельзя обойти вниманием некоторые риски, связанные с тем фактом, что Республика Молдова подписала и является стороной ряда соглашений о свободной торговле. Речь идет о Соглашении о свободной торговле с европейскими странами, Соглашении CEFTA, со странами СНГ, в рамках ГУАМ, ряде двусторонних соглашений. Тут риск в том, что при осуществлении операций реэкспорта экономические агенты не вызывают доверия в осуществляемых ими операциях. Во-вторых, могут появиться признаки институциональной слабости как раз тех организаций, которые занимаются сертифицированием молдавских товаров.

— Доля молдавского экспорта в страны ЕС и СНГ сохранилась, в целом, на прежнем уровне, но появился рост поставок товаров Молдовы, в частности, в Российскую Федерацию по сравнению с экспортом на Запад. Означает ли это улучшение ситуации в сфере торговли с СНГ?

— Категорически нет. Позиции Молдовы на восточных рынках, особенно в России, нельзя вернуть. Прийти на рынок — это огромные

усилия, требуются крупные финансовые ресурсы именно для появления на рынке, на закрепление своих товаров на рынке. В том числе, надо предложить стабильность торговли с партнерами из этих стран. В случае с Российской Федерацией имидж Молдовы ухудшился. К тому же ниши, которые традиционно занимали молдавские компании, заняты другими. Есть много случаев, когда они предлагают достаточно конкурентоспособные товары по лучшей цене. Речь идет о соотношении цена-качество. С другой стороны, молдавские компании, часть из них, не рискуют возвращаться на рынок Российской Федерации. Компании винодельческого сектора, сельского хозяйства видят на российском рынке угрозы, тем более те, кто уже имел в прошлом проблемы.

В то же время, говоря о росте экспорта в Российскую Федерацию, надо понимать, что зеленый свет дали незначительному числу компаний. Гораздо в большей степени дали ход компаниям, представляющим регионы — гагаузской автономии и районам на левом берегу Днестра, которые имеют право экспортировать алкогольные напитки, продукты растительного происхождения и многое другое, что не могут экспортировать большинство предприятий Республики Молдова. Наблюдается тенденция стабилизации коммерческих потоков, но за счет роста поставок из определенных районов. Если взять ситуацию в целом, то Российская Федерация находится в положении не намного лучше, чем некоторые европейские страны, которые имеют довольно хорошие позиции в торговле с Молдовой. Я имею в виду Германию, Италию, Великобританию и Северную Ирландию и в меньшей степени — Румынию.

Надо учитывать то, что для молдавских компаний уже стал проблемой транзит по территории Украины. Появился дополнительный фактор, препятствующий поступлению молдавских товаров на российский рынок. И не в последнюю очередь, многие ограничения со стороны России не аннулированы.

— Каков прогноз IDIS “Viitorul” в отношении динамики внешней торговли на год?

— Ситуация благоприятная. Статистические данные говорят, что в первом квартале этого года началась фаза стабилизации, возвращения к прежним позициям. Во втором квартале будет видна та же динамика в некоторых отраслях национальной экономики, ориентированных на экспорт: промышленность, сельское хозяйство (не сильно пострадавшее от нестабильности последнего десятилетия). В аграрном секторе ситуация лучше несмотря на весенние риски. Фактором, определяющим качественные изменения во внешней торговле, являющиеся положения Соглашения о свободной торговле с ЕС, которые на деле помогают молдавским компаниям и государственным учреждениям менять подход к деловому сообществу, все это ведет к качественным изменениям в сфере конкурентоспособности в реальном секторе национальной экономики и, не в последнюю очередь, для компаний, работающих в сфере экспорта и импорта.

Влад БЕРКУ

ТЕЛЕФОН ДОВЕРИЯ

Телефон доверия был создан в целях более эффективного сотрудничества с гражданским обществом по предупреждению нарушений и служебных злоупотреблений, уже допущенных или допускаемых сотрудниками Национальной комиссии по финансовому рынку, а также профучастниками, работающими на рынке ценных бумаг, страхования, микрокредитования и коллективных инвестиций.

Телефон доверия: (+373 22) 859-405.

E-mail: info@cnpr.md

Объявление НКФР

Во исполнение положений статьи 6 Закона №192-XIV от 12.11.1998 г. „О Национальной комиссии по финансовому рынку”, Национальная комиссия по финансовому рынку сообщает банковские реквизиты, куда должны переводиться сборы и регуляторные платежи для обеспечения функционирования:

Фискальный код 1007601001293; ВС “Victoriabank” S.A., филиал №11; Банковский код VICBMD2X883; Банковский счет IBAN MD24VI00002251311138MDL

В Налоговый кодекс Молдовы будет включено новое понятие — «информационная система для обмена валюты»

Внесение соответствующих поправок одобрило правительство в связи с тем, что ранее в Закон о валютном регулировании были внесены изменения, предусматривающие использование в стране валютнообменных аппаратов.

Под информационной системой для обмена валюты подразумевается платформа software и/или hardware, которая является промежуточным узлом, из которого в режиме реального времени будет передаваться информация об управлении и финансовые данные при осуществлении валютных операций с наличными физическими лицами, проводимых в лицензированных пунктах обмена валюты через защищенные цифровые каналы, в информационную систему Государственной налоговой службы, обеспечивая защиту алгоритмов работы и данных от несанкционированных изменений.

Валютнообменный аппарат представляет собой автоматизированное устройство самообслуживания, которое позволяет осуществлять покупку/продажу наличной иностранной валюты за наличные молдавские леи по отображенному на экране аппарата валютному курсу с выдачей кассового чека или другого предусмотренного налоговым законодательством документа.

Валютнообменный аппарат должен быть оснащен техническими средствами для проверки подлинности банкнот; устройствами или системами для регистрации операций с наличными денежными средствами в соответствии с требованиями налогового законодательства; быть запрограммированным на осуществление обменных валютных операций в сумме, не превышающей 5 тыс. молдавских леев за операцию или эквивалент этой суммы в иностранной валюте; иметь размещенными на корпусе аппарата идентификационные и контактные данные учреждения по валютному обмену, а также контактные данные Нацбанка, по которым можно предъявить претензии относительно обменных валютных операций; быть оснащенный таким образом, чтобы обеспечивать идентификацию клиента-физического лица в соответствии с Законом о предупреждении и борьбе с отмыванием денег и финансированием терроризма.

ГНС Молдовы сможет применять санкции к пунктам обмена валюты, нарушающим правила использования контрольно-кассовых машин с фискальной памятью, на основе полученных от НБМ актов проверок

Это предусматривают поправки в Налоговый кодекс, Закон о Национальном банке Молдовы и Закон о валютном регулировании, внесение которых одобрило правительство по инициативе Минфина.

Как отметила замминистра финансов Мария Кэрэуш, поправки продиктованы тем, что Нацбанк в ходе проверок пунктов обмена валюты часто обнаруживает нарушения, в частности, правил использования контрольно-кассовых машин, при этом, у НБМ нет полномочий для наложения санкций. Согласно поправкам, теперь НБМ в случае выявления таких нарушений будет направлять акт о результатах проверки налоговому органу для санкционирования нарушителей и в целом будет составлять такие акты проверок в 3-х экземплярах, а не в 2-х, как сейчас.

InfoMarket

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:
Moldpres: 67770
Pošta Moldovei: PM21700
Издатель: CAPITAL MARKET I.S.
Регистрационный №:
1003600114204, 27 октября 2003 года
Учредитель: Национальная Комиссия по финансовому рынку
Административный совет:
Председатель: Нина ДОСКА,
Елена ВАСИЛАКЕ, Михай ДОРУК,
Зоя ТУЛБУРЕ, Виктор МАРТЫНЕНКО.
Главный редактор:
Геннадий ТУДОРЯНУ
Тел.: /373 22/ 229-445
Заместитель главного редактора:
Лилия АЛКАЗЭ
Тел.: /373 22/ 220-513

Прием объявлений и отчетов:
ziarulcm@gmail.com
Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58
Факс: /373 22/ 22-05-03
Адрес: ул. Василе Аександри, 115.
(ул.бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL
BC “Victoriabank”, SA., fil.11, Chişinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств “Moldpres” и “InfoMarket”.
Статьи, помеченные знаком публикуются на правах рекламы.
Каждый материал, опубликованный на страницах “Capital Market”, отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотографий разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии “Edit Tipar Grup” SRL

Экономическая нестабильность тормозит развитие бизнеса

По информации Национального банка Молдовы, в I квартале 2017 ВВП зарегистрировал рост на 3,1% по сравнению с аналогичным периодом 2016 года. Годовая динамика экономической деятельности в начале 2017 года была значительно ниже динамики второго полугодия прошлого года. Положительная динамика ВВП в I квартале 2017 определилась, в большей мере, богатым урожаем прошлого года, что позволило увеличить экспорт.

Таким образом, он отметил рост на 23,0% в первом квартале 2017. Одновременно, экономический рост был поддержан внутренним спросом. Потребление хозяйств населения увеличилось на 4,2% в контексте легкого роста чистого дохода населения в отчетном периоде. Инвестиции определили положительный вклад в динамику ВВП, в большей степени благодаря составляющей варьирования резервов, а также в результате роста валового основного капитала на 3,3% по сравнению с тем же периодом прошлого года. Конечное потребление органов публичной власти снизилось на 0,1%. Динамика экономической деятельности была значительно смягчена увеличением импорта на 17,0%, которая может быть отнесена как к росту внутреннего спроса и его направлениям, в основном, на товары внешнего рынка, так и к эффекту сниженной базы в связи с корректировкой импорта на фоне значительного обесценивания национальной валюты в соответствующем периоде. По категориям ресурсов рост ВВП в первом квартале 2017 был определен, в первую очередь, положительным вкладом со стороны торговли и подкомпонента транспорт, информация и складирование.

УВЕЛИЧИЛСЯ ОБЪЕМ БАНКОВСКИХ ДЕНЕЖНЫХ ПЕРЕВОДОВ ИЗ-ЗА РУБЕЖА

Общий объем банковских денежных переводов из-за границы физлицам Молдовы во II квартале составил \$299,91 млн (в пересчете на доллары), увеличившись на 7,3%, по сравнению со II кварталом 2016 г. 10.08.2017

Как сообщил Нацбанк Молдовы, при этом, 86,8% из общего объема денежных переводов были осуществлены посредством систем денежных переводов (в долларах США, евро и российских рублях) без открытия банковских счетов, а остальные – перечислением на банковские счета (в разных валютах).

В связи с падением курса евро к доллару на 1 процентный пункт (расчеты взяты согласно ежедневным официальным курсам НБМ), реальный рост общего объема переводов составил 8,3%. Этот факт обусловлен снижением переводов в рублях на 23,5%, а также увеличением переводов в евро и долларах США, соответственно на 14,5% и 9,1%. Как отмечают в НБМ, таким образом, во II квартале 2017 г. валютная структура переводов была следующей: доллары США – 142,91 млн, евро – 128,49 млн, российские рубли – 25,37 млн и другие валюты – 3,14 млн.

По географическому происхождению переводов физических лиц наибольшая доля пришла из стран СНГ, откуда поступило 36,3% переводов, что на 1,3 п.п. меньше, чем во II квартале 2016 г. Доля переводов из ЕС составила 33,7%, увеличившись на 1,2 п.п., по сравнению со II кварталом 2016 г. Соответственно, переводы из дру-

гих стран (за исключением стран СНГ и ЕС) во II квартале 2017 г. и 2016 г. составили 30% и 29,9%. Доля переводов из Израиля, США и Турции во II квартале 2017 г. и 2016 г. составила 85,8% и 82,1% от общего объема по другим государствам. Наибольшую долю в общем объеме денежных переводов в пользу физических лиц из стран СНГ составляют переводы из России – 96,4%.

Доли остальных стран СНГ в структуре переводов составили: Украина – 1,1%, Казахстан – 1%, Беларусь – 0,6%, Азербайджан – 0,3%, Узбекистан – 0,3% и остальные государства СНГ – 0,3%. Среди стран ЕС наибольшую долю составляют переводы из Италии – 36%. Далее следуют: Великобритания – 14,8%, Германия – 13,3%, Франция – 8,3%, Испания – 3,4%, Ирландия – 2,8%, Чехия – 2,6%, Португалия – 2,5%, Румыния – 2,3%, Бельгия – 2,2%, Польша – 1,9%, Кипр – 1,8%, Греция – 1,3%.

СТИМУЛИРОВАНИЕ ИНВЕСТИЦИЙ В ЭКОНОМИКУ

Максимальная сумма гранта, выделенная за счет программы по привлечению денежных переводов в экономику ПАРЕ 1 + 1, была увеличена решением правительства от 200 тысяч до 250 тысяч леев. Таким образом, мигранты или их родственники, ищущие поддержки со стороны государства, будут получать больше денег для запуска или развития бизнеса.

Увеличение потолка гранта было рекомендовано в исследовании по улучшению Программы ПАРЕ 1 + 1, разработанной экспертами Европейского союза в рамках предложенной помощи, предоставленной Соглашением о свободной торговле с ЕС.

Авторы проекта объясняют это изменение тем, что после запуска проекта в 2010 г. национальная валюта обесценилась на 25-30 процентов, в то время как почти половина всех получателей расширяют свой бизнес и сталкиваются с большими финансовыми трудностями, связанными с нехваткой средств и их высокой стоимостью. Власти установили, что в среднем, на один полученный в виде гранта лей инвестируются три лея в развитие бизнеса, что свидетельствует о том, что, по сути, инвестиции, вложенные в создание и расширение бизнеса, значительно выше, чем предоставленный грант.

По данным Министерства экономики и инфраструктуры, в 2016 году было заключено 346 грантовых соглашений на общую сумму 66,97 млн леев, что будет стимулировать инвестиции в национальную экономику в размере 248,5 тыс. леев.

Вместе с тем, документы, необходимые для участия в программе, будут улучшены, и будет представлен единый документ. Таким образом, в составляющей обучение и предпринимательская помощь заявители должны будут представить типовое заявление на участие в Программе. Были исключены и несколько документов, запраши-

ваемых у подрядчиков, которым предоставляется финансирование.

Программа ПАРЕ 1+1 была одобрена в 2010 г. и предназначена для работников-мигрантов и / или их первой степени родства, которые хотят вкладывать деньги в запуск и / или развитие бизнеса.

В СЭЗ В ПЕРВОМ ПОЛУГОДИИ ПРИВЛЕЧЕНЫ ИНВЕСТИЦИИ НА СУММУ БОЛЕЕ 22 МЛН ДОЛЛАРОВ

Инвестиции на сумму более 22 млн долларов были привлечены в первой половине этого года в семь свободных экономических зон и промышленных парков Республики Молдова. Таким образом, общий объем инвестиций составил 305,3 млн долларов США с начала их деятельности.

Пресс-служба Министерства экономики и инфраструктуры (МЭИ) уточняет, что по сравнению с 1 июля 2016 года инвестиции увеличились на 26,5%. Согласно анализу МЭИ, наибольшая доля инвестиций (36,4% от общего объема) принадлежит СЭЗ «Bălți», затем следуют СЭЗ «Ungheni-Business» (23%) и свободная зона предпринимательства «Expro-Business-Chişinău» (22,1%).

Рост промышленности в свободных экономических зонах значительно выше уровня, зарегистрированного в целом по стране. Годовой объем продаж промышленной продукции в текущих ценах увеличился на 18,8% по сравнению с аналогичным периодом прошлого года. Обнародованные в пятницу статистические данные показали анемичную эволюцию молдавской промышленности в первом квартале, с небольшим увеличением на 0,3%.

Основная часть промышленного производства свободных экономических зон – 84,0% – была экспортирована, а на внутреннем рынке Республики Молдова было продано товаров на сумму 48,6 млн леев или 2,1%. В целом объем экспорта товаров и услуг свободных экономических зон в отчетный период увеличился на 23 процента, до 2 млрд 11,9 млн леев. Доля свободных экономических зон в объеме экспорта Республики Молдова в первой половине текущего года составила 10,6% против 10,1% – в аналогичный период 2016 г. и 8,5% – в 2015 году.

В первой половине 2017 г. на территории Республики Молдова действовало семь свободных экономических зон, на территории которых было зарегистрировано 167 резидентов, большинство из которых в СЭЗ «Bălți» (46), СЭЗ «Expro-Business-Chişinău» (40) СЭЗ «Ungheni-Business» (34) и СЭЗ ИП «Valkaneş» (24).

Министерство экономики и инфраструктуры сообщает также, что во второй половине этого года в некоторых свободных экономических зонах будут реализованы новые инвестиционные проекты, которые будут способствовать росту инвестиций и созданию новых рабочих мест.

Виктор УРСУ

НАРЭ разработает при содействии энергосообщества методологию расчета тарифов на транспортировку газа

Национальное агентство по регулированию в энергетике (НАРЭ) разработает в соответствии с требованиями нового закона о природном газе новую Методологию расчета регулируемых тарифов на услуги по транспортировке "голубого топлива", предусматривающую введение тарифов для всех точек входа и выхода из газотранспортной системы.

Как сообщили "ИНФОТАГ" в НАРЭ, содействие в разработке документа агентству окажет Секретариат Энергетического сообщества в рамках своего нового проекта технической помощи.

Соответствующее решение подтвердили на заседании в агентстве эксперты Секретариата Энергосообщества Марсенек Максимович и Адам Болог, которые обсудили с представителями НАРЭ и Министерства экономики принципы, цели и сроки реализации этапов проекта.

Предполагается, что со вступлением в силу новой тарифной методологии будет возможно утверждение НАРЭ тарифов для всех точек входа и выхода из газотранспортной системы, в соответствии с требованиями европейской директивы 2009/73/ЕС. Разработка проекта Методологии расчета и применения регулируемых тарифов на услуги по транспортировке природного газа предусмотрена Планом действий по реформированию энергетического сектора, являющегося частью Соглашения о займе для финансирования строительства газопровода Унгень-Кишинев партнерами Молдовы по развитию – Европейским банком реконструкции и развития и Европейским инвестиционным банком.

ИНФОТАГ

Дизайн вводимых в Молдове новых монет достоинством в 1 и 2 лея станет известен широкой общественности примерно через несколько месяцев

Об этом журналистам сообщил вице-президент Нацбанка Ион Стурзу, отметив, что это произойдет в день публикации в Monitorul Oficial соответствующего решения НБМ о вводе в обращение в Молдове новых монет достоинством в 1 и 2 лея, к которым будут прилагаться технические параметры и дизайн монет.

Он выразил надежду на то, что при разработке окончательного дизайна новых монет, вводимых в Молдове вместо бумажных однолевых банкнот, будут учтены концепции дизайна этих монет, которые специальная оценочная комиссия НБМ признала победителями соответствующего конкурса.

Ион Стурзу сказал, что не может назвать победителей конкурса, рассказать о том, какие именно концепции дизайна одно и двухлевых монет они представили, показать их, подчеркнув, что это было бы нарушением законодательства, поскольку технические параметры и дизайн монет могут стать достоянием широкой общественности только при публикации в Monitorul Oficial решения НБМ о вводе соответствующих монет.

Вице-президент НБМ отметил, что победители проведенного конкурса будут названы сразу же после публикации этого документа, выразив надежду на то, что при профессиональной разработке окончательного дизайна монет достоинством в 1 и 2 лея будут учтены все шесть концепций (по 3 для каждой из монет), признанных победителями.

Молдова завершила процедуры утверждения нового финансового соглашения с IFAD для получения еще \$23,7 млн на поддержку развития сельского хозяйства

В частности, в Monitorul Oficial в пятницу опубликован указ президента Игоря Додона о промульгации принятого ранее парламентом закона о ратификации финансового соглашения между Молдовой, Международным фондом сельскохозяйственного развития (IFAD) и Целевым фондом Программы адаптации мелких производителей с целью реализации Проекта устойчивости сельской местности (IFAD VII). Сам документ был подписан 11 апреля 2017 г. в Риме.

Как сообщало ранее агентство InfoMarket, общий бюджет проекта IFAD VII составит \$23,7 млн, из которых \$18,2 млн Молдова получит в виде долгосрочного кредита сроком на 25 лет с 5-летним льготным периодом под 1,25% годовых, комиссион за обслуживание составит 0,75%. Еще \$5,5 млн нашей стране будет выделено в виде гранта. В целом \$23,7 млн помощи будут направлены на улучшение доступа к финансированию для долгосрочного развития бизнеса, укрепление устойчивости к изменению климата в сельском хозяйстве, облегчение доступа к ирригации, увеличение производительности земель и развитие бизнеса, особенно, ориентированного на продукты с добавленной стоимостью.

Помощь будет выделена фермерским хозяйствам, уязвимым перед изменением климата, малому и среднему бизнесу, молодым предпринимателям и женщинам-предпринимателям.

В целом в рамках проекта планируется построить 24 ирригационные системы для 75 сельскохозяйственных производителей, 12 участков дороги для облегчения аграриям доступа к производственным зонам, что принесет пользу 50 предприятиям, более 1200 семьям из 12 сел. Гранты на реализацию мер по повышению устойчивости к изменению климата получат примерно 420 фермеров, а кредиты на льготных условиях – более 450 микро-предпринимателей, 150 молодых предпринимателей и не менее 20-25 малых и средних предприятий. Кроме того, для снижения последствий эрозии почв и уменьшения воздействия ввиду изменения климата проект будет финансировать сооружение и восстановление водоемов по сбору дождевой воды площадью более 30 гектаров, закладку/ восстановление 200 гектаров лесополос и 200 гектаров одернованных земель. Соглашение вступит в силу после промульгации соответствующего законопроекта президентом. В целом проект намечено внедрить до 2022 г.

InfoMarket